

Громадянська активність на прикладі партиципаторного бюджету

Борис Мартеля, Асоціація “Торографіе” (м.Лодзь)
Юстина Півко, Центр суспільних комунікацій”
(Варшава)

Проект реалізується у рамках Польсько-Канадської Програми Підтримки Демократії співфінансованої з програми польської співпраці на користь розвитку Міністерства закордонних справ РП та канадського Міністерства закордонних справ, торгівлі та розвитку (DFATD).

Основна мета тренінгу

- Підвищення рівня знань стосовно громадянської участі та партиципаторного бюджету (ПБ)
- Розвиток вмій та навичок, пов'язаних з залученням місцевих громад до різноманітних процесів та веденням діалогу з мешканцями
- Підготовка до співпраці з місцевими органами влади у сфері впровадження партиципаторного бюджету

Основна мета тренінгу

В рамках участі в тренінгу його учасники:

- зможуть ознайомитись з найкращими прикладами запровадження ПБ в Польщі та основними стандартами, які дозволяють вести широкий та відвертий діалог з мешканцями
- матимуть чітке визначення основних цілей, яких повинен досягти ПБ в даному місті
- ознайомляться з основними видами інструментів, що використовуються в процесах громадянської партиципації
- зможуть визначити проблеми усіх зацікавлених сторін, а також матимуть додаткову мотивацію для їхнього залучення в процеси консультацій з приводу визначених проблем
- оволодіють навичками фасилітатора, що є необхідними для ведення діалогу/дискусій з мешканцями

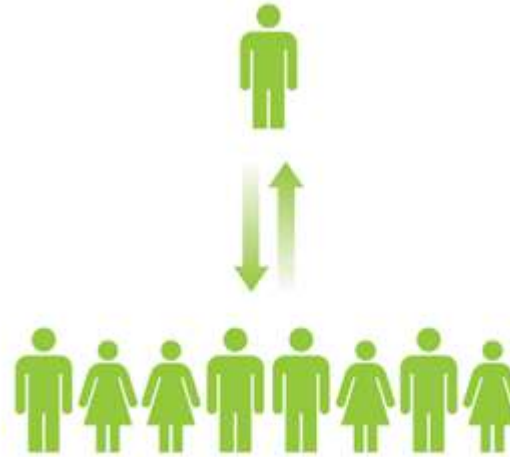

ВСТУП

Важливі поняття

Розміри і напрямки процесу партиципації

Partycypacja
publiczna
(wertykalna)

Partycypacja
społeczna
(horyzontalna)

Визначення

Громадянська партиципація це:

■ **участь** – а саме, спосіб активної участі в різноманітних подіях, які нас стосуються; можливість вести активну діяльність, висловлювати думку стосовно процесів, що відбуваються у публічній сфері

спілкування з владою – а саме, підтримка органів влади і громадян в процесі спільного прийняття рішень

Визначення

„Громадянська партиципація – це процес, під час якого громадяни отримують можливість впливати на рішення органів державної влади, а посередньо – можливість здійснювати контроль за їхнім виконанням, якщо дані рішення безпосередньо або посередньо торкаються інтересів громадян.

Подібний вид партиципації відрізняється від традиційної участі громадян у виборчому процесі і реалізується за допомогою інших методів. Громадяни, отримуючи можливість брати участь в процесах регулювання на їхній ранній стадії, ще більш активно долучаються до процесів безпосередньої реалізації”

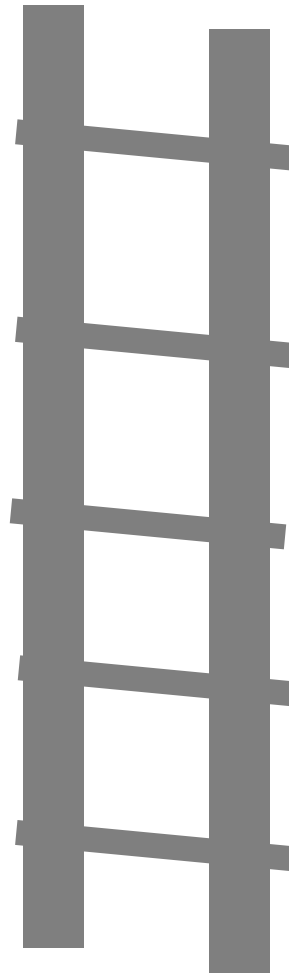
Długosz D., Wygnański J.J., *Obywatele współdecydują, Przewodnik po partycypacji społecznej*, Stowarzyszenie na rzecz Forum Inicjatyw 'ozarządowych, Warszawa 2005, s. 22.

Основні сходинки/складові процесу

PARTNER

Спільне прийняття
рішень

Консультування

Зібрання ідей, думок,
пропозицій

Інформування

Відсутність
контакту/спілкування

Крок за кроком

Заходи та дії	Рівень участі/партиципації	Напрямок комунікації	Практичне використання
Спільне прийняття рішень	високий	влада Δ громадянин	партиципаторний бюджет, фонд солтиства
Консультування	середній	влада \leftrightarrow громадянин	зустрічі за участю мешканців
Зібрання ідей, думок, пропозицій	низький	громадянин \rightarrow влада	вивчення громадської думки, інтернет-опитування
Інформування	низький	влада \rightarrow громадянин	PR, інформаційна політика
Відсутність інформації	відсутній	відсутній	„книга скарг та пропозицій” в колишній ПНР

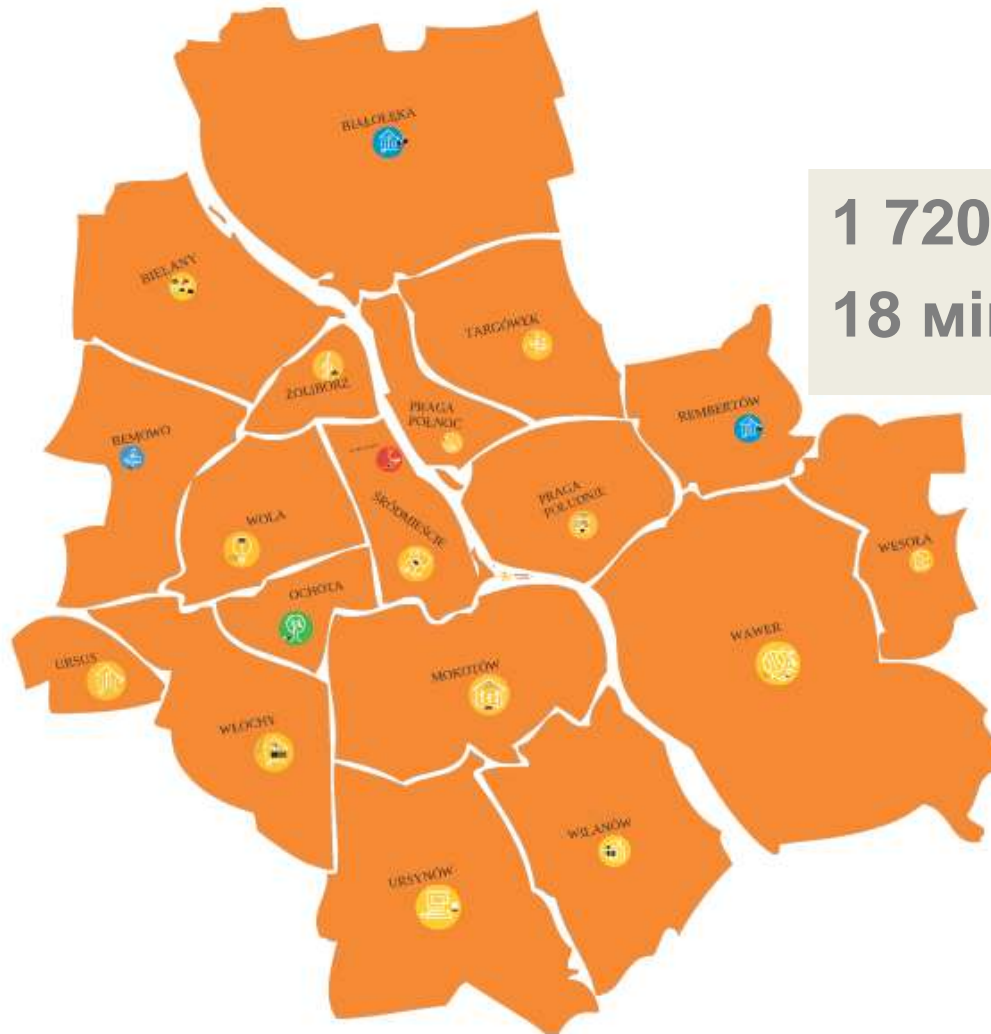
CASE STUDY
Консультації з
громадськістю у
Варшаві

Декілька слів про Варшаву

PARTNER

1 720 398 мешканців
18 мікрорайонів

Система діалогу

Центр суспільних комунікацій

- можливість реалізації міждисциплінарних проектів
- покращення процесів обміну інформацією на рівні місто – мешканці
- громадські слухання, партиципаторний бюджет
- поглиблення співпраці з громадськими організаціями
- громадські слухання, що проводяться Центром суспільних комунікацій спільно з відповідними відділами міської адміністрації, а також мікрорайонами міста за ініціативою останніх

Громадські слухання

Тематика

- Плани просторового господарювання
- нові інвестиції, зокрема, у сфері навколишнього середовища та його охорони
- стратегічні документи
- **ВСЕ І РІЗНЕ**

Участь в консультаціях/слуханн

- організатори
- це органи місцевого самоврядування або державна адміністрація
- Міська Рада, відповідні органи міської ради, наприклад, Управління житлового господарства
- експерти
- **ВСІ**, причетні до даної справи
- **КОЖНИЙ** може взяти участь

Підготовчий процес

- мета
- гарантія реалізації
- наявність інформації щодо розміру бюджету

Про що слід пам'ятати?

- документи
- межі консультування/обговорення
- метод (не плутати соціальні дослідження з консультаціями/обговоренням)
- інформацію
- місце
- необхідність повідомити про результати/ефекти

Різні способи ведення розмови/ діалогу

- зауваження в режимі on-line
- зустрічі
- семінари, тренінги
- інтерв'ю
- анкети
- Зауваження, відправлені електронною а також традиційною поштою

Strona główna

- Czym są konsultacje społeczne?
- Konsultacje społeczne
- Plany zagospodarowania przestrzennego
- Konsultacje z NGO
- Baza wiedzy
- Program "Warszawa dla kobiet"
- Publikacje
- Galeria zdjęć
- FAQ

Aktualności

13/04/2012 - 15:54

Jak ocieplić Chłodną? Zgłoś swoje pomysły!

Rozpoczęły się konsultacje społeczne na temat działań społeczno-kulturalnych na ulicy Chłodnej! Szczegóły w linku poniżej i...

13/04/2012 - 10:17

Włącz 3 wiek! Skonsultuj program "Warszawa Przyjazna Seniorom"

Rozpoczęły się konsultacje społeczne programu *Warszawa Przyjazna Seniorom* - zachęcamy do...

12/04/2012 - 11:43

Podsumowanie konsultacji - Stwórz swój własny "magiczny" park na Białołęce!

Zakończyły się konsultacje społeczne na temat zagospodarowania projektowanego właśnie terenu sportowo-rekreacyjnego przy ul. Magicznej na Białołęce.

Odnosiniki

- Konsultacje
- Baza wiedzy
- Statystyka (mapy)

Mapa aktywności

Przedsięwzięcia w dzielnicach

ON-LINE

www.konsultacje.um.warszawa.pl

- висловлення зауважень
- позначення місця розташування на мапі
- пропозиції внесення змін в документи
- форум та інші інструменти

Miasto Stołeczne Warszawa

Powrót do strony UM Warszawy

Szukaj

KONSULTACJE
SPOŁECZNE

Навчання у сфері проведення консультацій/слухань

- „Вдосконалення і посилення дії механізму суспільної партиципації в столичному місті Варшаві” – проект, реалізація якого відбувалась з 2009 року до квітня 2011 року
- Співфінансування з т.зв. Норвезького Фінансового Механізму
- Модель консультацій/слухань в кожному з 18 мікрорайонів
- участь в навчанні брали як мешканці, так і державні службовці
- Кожна консультація/кожне слухання проводились за іншою методикою та тематикою

Навчання у сфері проведення консультацій/слухань

Результати:

- **21** громадське слухання
- **400** годин зустрічей
- **4,5 тис.** мешканців Варшави взяло участь
- **81** різноманітна подія
- **70** волонтерів, соціологів і працівників міської ради

Дискусія щодо (публічного) простору

PARTNER

Mapa targowisk jednodniowych na Woli - zgłoś lokalizację!

PRZEŚLIJ INNYM

CZAS TRWANIA: CZW, 01/12/2011 - 00:00 - ŚR, 15/02/2012 - 23:58

Gdzie Twoim zdaniem najwygodniej będzie robić zakupy na bazarach? Zaznacz na mapie preferowane lokalizacje jednodniowych targowisk na Woli. Lokalizacje można zgłaszać do 15 lutego 2012 roku. Aby zaznaczyć lokalizację, kliknij "Dodaj nowy obiekt na mapie"!

Mapa:

На слайді: мережа одnodенних базарів/ярмарків в одному з мікрорайонів

Три сквери в Веселій

- Робота з використанням трьох макетів, недалеко від місця реалізації проекту

Модифікації проекту

До

Тут: сквер przy ul. Jeździeckiej

Після

Зауваження мешканців

- додаткове освітлення
- збільшення кількості лавок
- заміна обладнання на дитячому майданчику (наприклад, встановлення обладнання для молоді і дітей старшого віку)
- встановлення столів для гри, наприклад, в шахи
- відмова від одного зі скверів на користь літніх майданчиків кафе

Велосипеди в Белянах

Визначення проблем + Ідеї

Спільні
велосипедні
поїздки за участю
мешканців та
державних
службовців

Велосипеди в Белянах

SZKOŁA
LIDERÓW

PARTNER

Визначення проблем + Ідеї

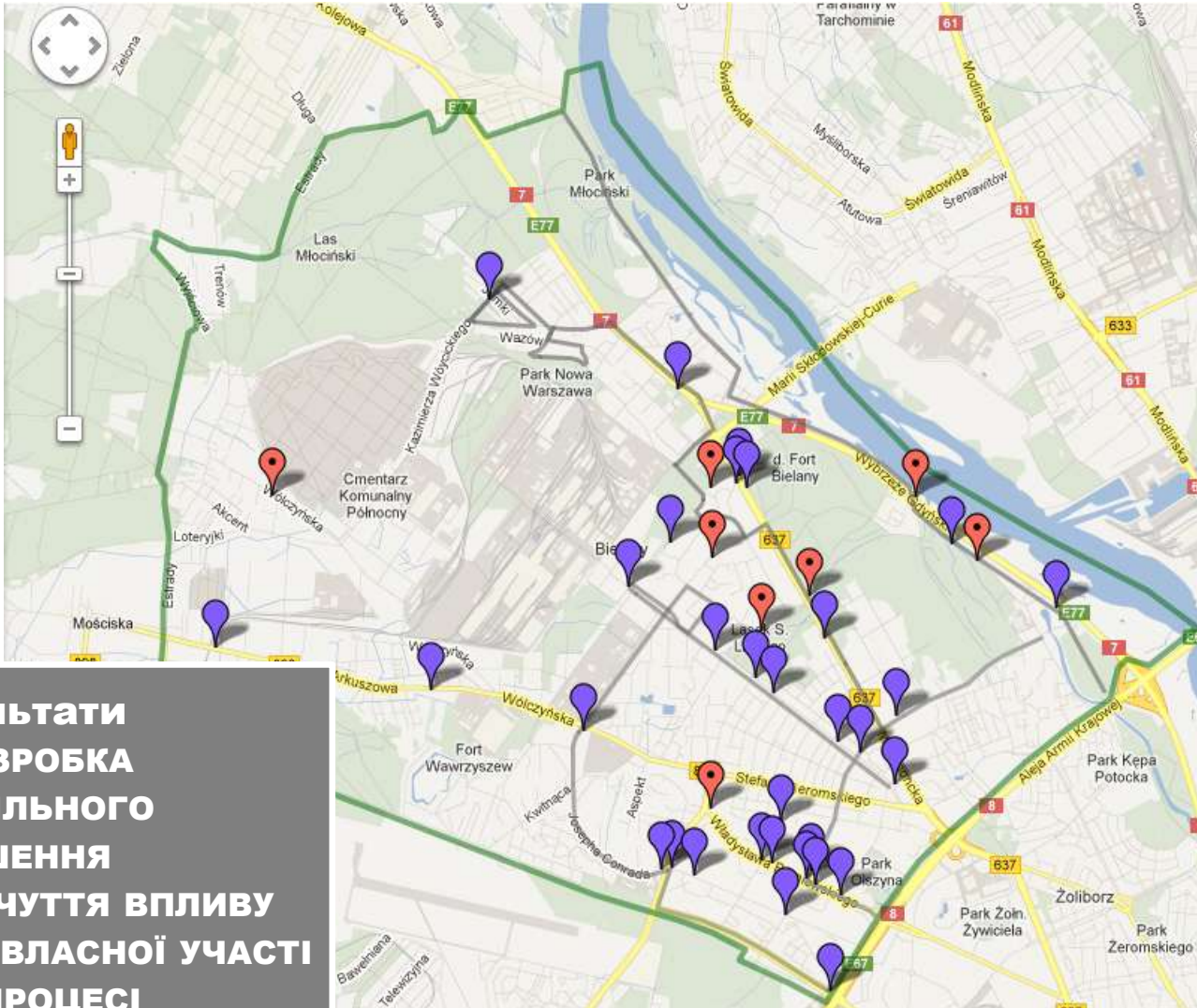
Зустрічі “за мапою” – обговорення труднощів і розробка планів

Велосипеди ON-LINE

PARTNER

Результати

- РОЗРОБКА СПІЛЬНОГО РІШЕННЯ
- ПОЧУТТЯ ВПЛИВУ ТА ВЛАСНОЇ УЧАСТІ В ПРОЦЕСІ

Інші методи: Семінари та тренінги

На слайді: “Долучись до культури в Урсусі” – ідеї активізації культурного і громадського життя в одному з мікрорайонів

Інші методи:

Семінари та тренінги

Тематика (для прикладу)

- Планування культурних заходів (Урсус, Таргувек, вул.Хлодна)
- Майбутнє будинку колишньої залізничної станції в Вілянуві
- загальноміська програма „Варшава–комфортне місто для людей похилого віку”
- Проект реконструкції скверу на вул. Хмельней

Інші методи : Консультаційні пункти

PARTNER

**В місці, де
заплановано зміни**

На слайді: проект
зміни бруківки та
освітлення в
Старому Місті

Використання методів Інвайроментальної психології/ психології середовища

Co pozostawić? /Co zmienić na skwerku?

На слайді: проект
реконструкції скверу
в Середмісті

Інші методи: Партиципаторне планування

Презентації на
відкритих площах

Внесення поправок під
час семінарів чи тренінгів

Голосування за один з
проектів

На слайді: проект
реконструкції скверу
в Середмісті

Інші методи: Партиципаторне планування

До

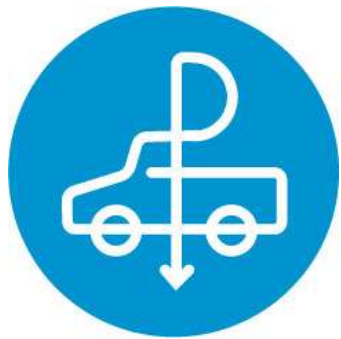
Після

На слайді: проект
реконструкції скверу
в Середмісті

Інформування

Спільна
візуальна
ідентифікація

І що далі?

- Понад 20 слухань та консультацій за участю мешканців протягом року
- Понад 25 консультацій за участю громадських організацій протягом року
- Спільна розробка стратегічних документів – проект „Від діагнозу до стратегії”
- Постійне вдосконалення процесу ведення діалогу - проект „Кращі консультації/слухання в органах самоврядування”

CASE STUDY

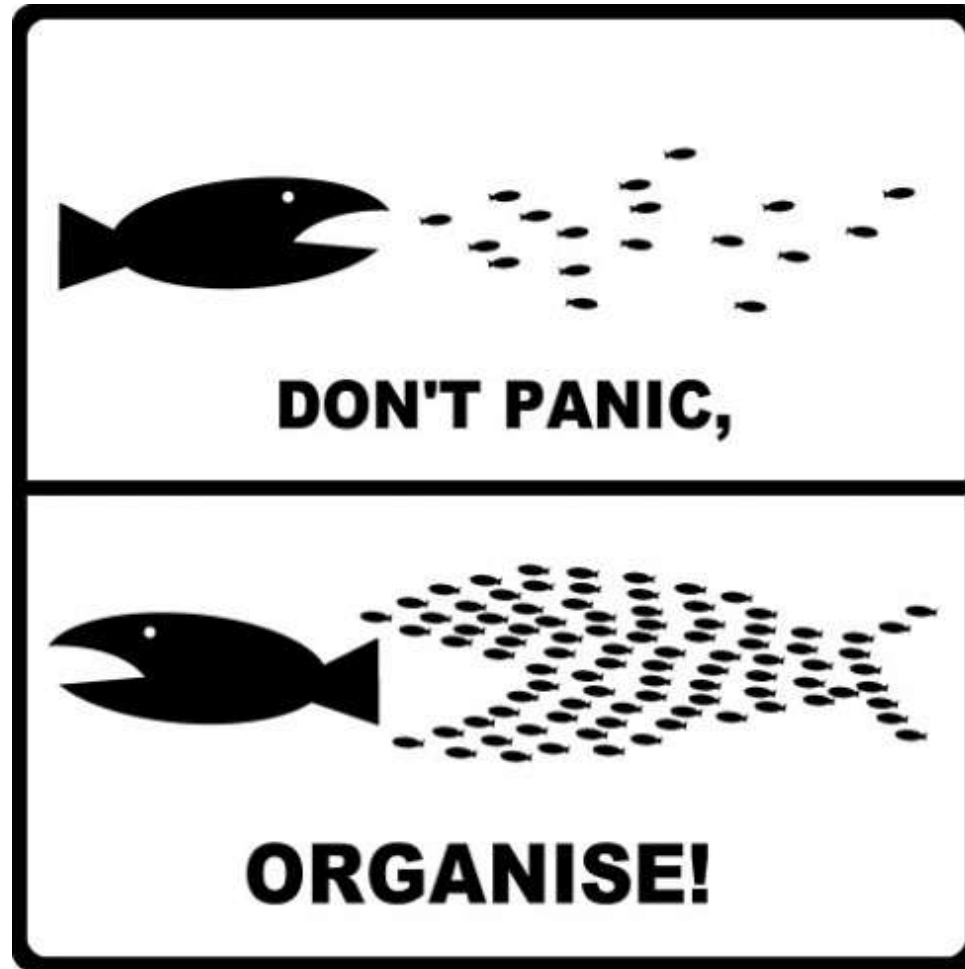
Революція участі в місті Лодзь

Спільні заходи та дії

PARTNER

Нові напрямки заходів та дій

- Зацікавлення містом та всім, що з ним пов'язано, а саме:
 - простором
 - транспортом
 - історичними пам'ятками
 - культурою
 - участю громадян в прийнятті рішень
- Реалізація грантових проектів – це замало!

Група Певних Осіб

PARTNER

CZARNA KROPA

To miejsce posiada uliczkę CZARNA KROPA.

Czarna Kropa istnieje, by to miejsce odmienić na przykład brzozy, wyjątkowymi kwiatami, wyjątkowymi „złotymi paszami”. Chociaż, by to miejsce pozostało czarne. Mianem wstąpił, by zobaczyć i być umierającym.

Czarna Kropa ma być dowodem na to, że ludzie nie są takimi, jakimi się wydają. Czarna Kropa ma być dowodem na to, że ludzie nie są takimi, jakimi się wydają.

Група Певних Осіб

Група Певних Осіб

PARTNER

На сьогоднішній день

- Групи Певних Осіб вже не існує, але рівень зацікавлення містом та його проблемами є навіть вище ніж будь-коли
- Виникає щоразу більше громадських організацій, неформальних ініціатив чи груп мешканців, яким небайдужі місцеві проблеми
- Створюються різноманітні мережі, які полегшують процес впливу і підвищують рівень ідентифікації та розпізнаваності

Приклад співпраці

Передвиборчі дебати

Дебати перед виборами мера міста

- Перед I туром виборів у 2010 році
- Ініціатором зустрічей було понад 20 ГО
- Запрошено 5 кандидатів – взяло участь лише 3
- Дискусія відбувалась навколо 5 сфер, а саме:
 - суспільної партиципації
 - відновлення/ревіталізації
 - соціальної політики
 - транспорту
 - культури

Дебати перед виборами мера міста

- Підготовка до дебатів = влучний момент для інтеграції та спільної роботи
- Поділ на окремі робочі тематичні групи
- Діагностування ситуації, підготовка презентацій та 2-3 питань до кандидатів

Дебати перед виборами мера міста

- Під час дебатів кожному блоку питань для обговорення передував короткий, 2-3 хвилинний, діагноз ситуації, який підготували представники ГО
- Усі питання попередньо було передано кандидатам
- В рамках кожного окремого блоку кожному з кандидатів надавалось по 5 хвилин на відповіді
- Всі виступи в рамках дебатів були записані і доступні в Інтернеті
- Модератором дебатів виступив головний редактор одного з інтернет-порталів міста Лодзь

Стратегія міста Лодзь 2020+

До проведення консультації та слухань

PARTNER

Łódź

najbardziej dynamicznie rozwijająca się metropolia środkowoeuropejska

ŁÓDŹ OTWARTA NA ŚWIAT

Pełne gospodarcze wykorzystanie potencjału infrastrukturalnego Miasta związanego z centralnym położeniem metropolii łódzkiej na mapie Polski i Europy.

FILAR I

ŁÓDŹ ZADBANA, ATRAKCYJNA I AKTYWNA

Poprawa jakości przestrzeni publicznej, wzrost poziomu kapitału społecznego i kulturowego miasta.

FILAR II

FUNDAMENT

ŁÓDŹ EFEKTYWNA I PRZYJAZNA

nowe standardy usług publicznych

Стратегія міста Лодзь 2020+

Після проведення консультацій та слухань

SZKOŁA
LIDERÓW

PARTNER

Різні заходи та дії

- Організація консультацій/слухань
- Участь в консультаціях/слуханнях
- Моніторинг дій органів влади
- Акцент на змінах
- Самоосвіта
- Освіта мешканців
- «Трансфери» до адміністративних органів
- І безліч проектів

Переваги partiципації

Переваги

Промоція і джерело інформації:

- покращення інформування населення стосовно планів та намірів влади
- краще зрозуміння владою потреб громадян

Раціоналізація заходів та дій:

- більш чітке визначення пріоритетів
- можливість використання нових рішень, запропонованих мешканцями
- заощадження часу і коштів (менше протестів, заперечень і затримок)

Преваги

Зростання рівня задоволення діями влади:

- громадяни краще поінформовані і відчувають себе партнерами влади
- зростає рівень довіри мешканців до органів влади

Уникнення соціальних конфліктів:

- можливість швидко отримувати інформацію щодо проблем, які з'являються, ще до моменту набуття ними великих розмірів
- можливість дійти до згоди

Переваги

Громадянська освіта:

- отримання громадянами нових компетенцій, пов'язаних з участю в громадському житті
- формування демократичних позицій
- в процесі реалізації консультаційних проектів можуть з'явитися нові громадські лідери
- зміна ставлення влади

Партиципаторний /громадянський бюджет в Польщі

Партиципаторний бюджет

Визначення

Згідно з Participatory Budgeting Unit (британського think-tank, що займається питаннями ПБ):

„Партиципаторний бюджет – це демократичний процес, який передбачає надання громадянам (зокрема тим, які, формально, не мають громадянства) права розподілу частини коштів з міського бюджету або іншого бюджету, який їх стосується”.

Генезис

Виникнення ідеї та її поширення

1989-1997 – виникнення і тестування моделі партиципаторного бюджету в місті Порту Алегрі та інших містах в Бразилії

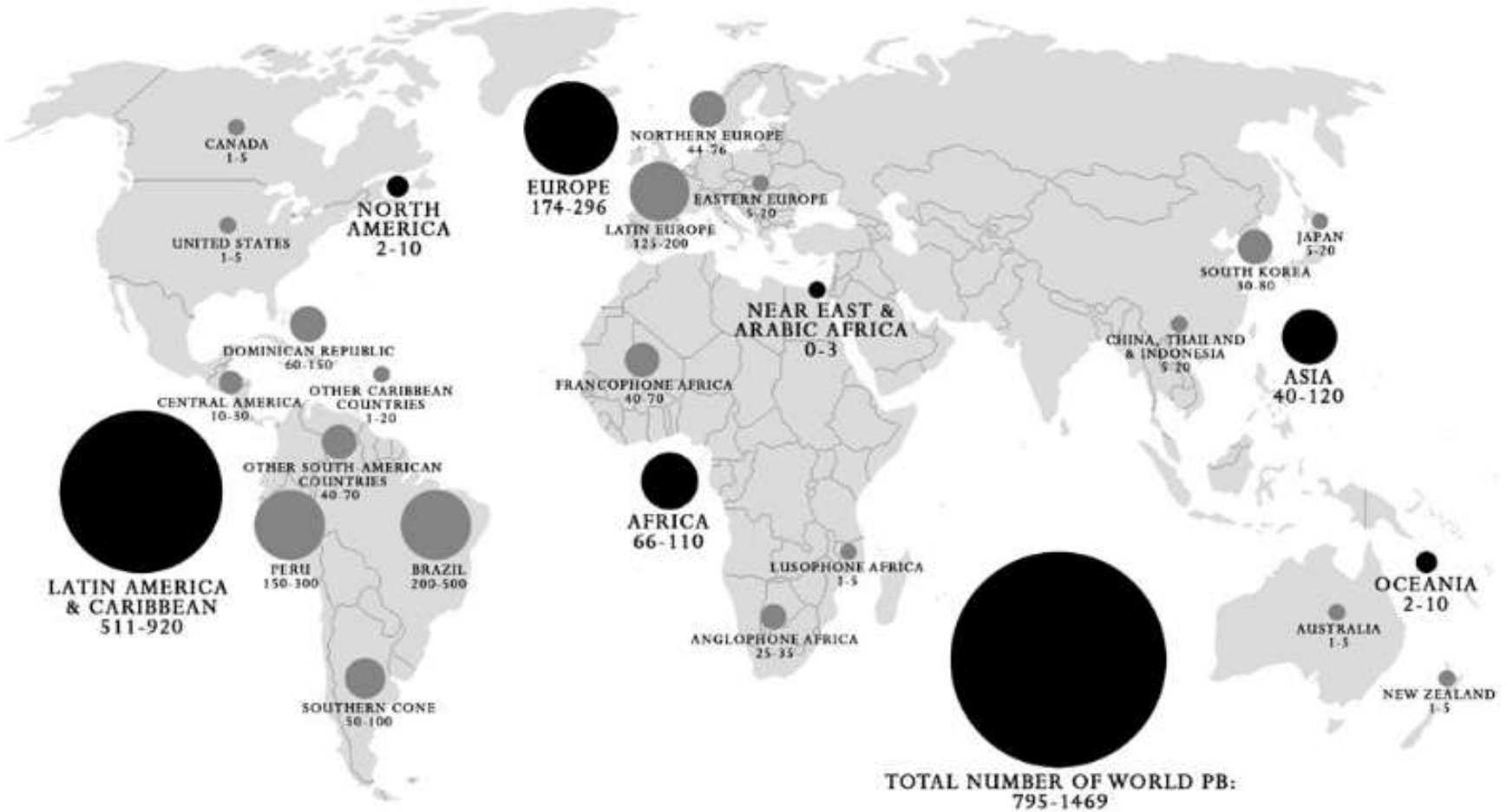
1997-2000 – поширення ідеї партиципаторного бюджету в Латинській Америці

з 2000 – ідея партиципаторного бюджету досягла країн Північної Америки, Європи, Африки, Азії та Австралії. Мода на такий спосіб залучення мешканців стає повсюдною

з 2011 – в Польщі

ПБ у світі

Źródło: Sintomer Y. i in., Learning from the South: Participatory Budgeting Worldwide – an Invitation to Global Cooperation. Study, GIZ-Bonn, 2010, s. 10.

Fundacja
Solidarności
Międzynarodowej

polska pomoc

ПБ та інші форми партиципації

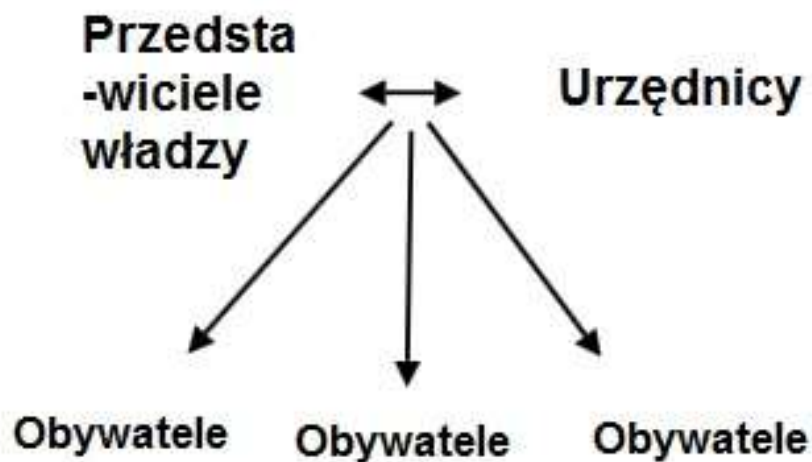
PARTNER

- Рішення, що приймаються мешканцями, є обов'язковими до виконання
- Процес має циклічний характер
- В партиципаторному бюджеті йдеться не про поглиблення діалогу між окремим громадянином та окремим представником органів влади, а про зміцнення громади в цілому шляхом надання можливості її членам дискутувати, обговорювати основні проблеми та приймати спільні рішення

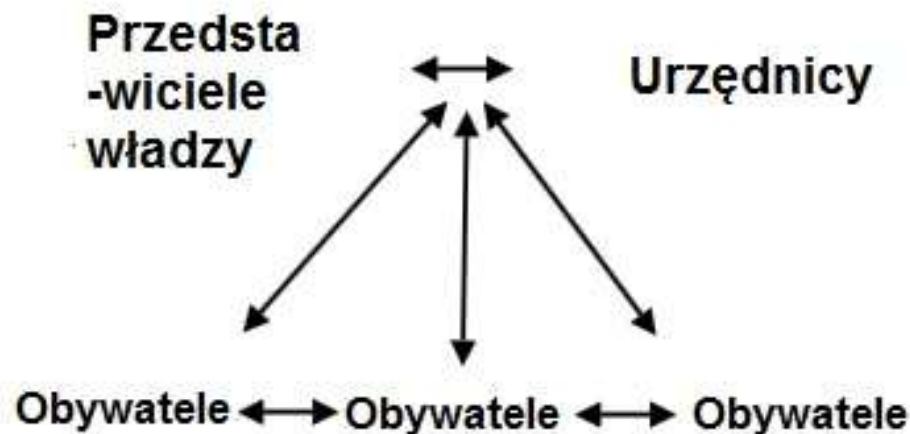

ПБ та інші форми партиципації

Tradycyjne uczestnictwo

Budżet partycypacyjny

Źródło, na podstawie: Sintomer Y. i in., *Learning from the South: Participatory Budgeting Worldwide – an Invitation to Global Cooperation. Study*, GIZ-Bonn, 2010, s. 8.

Партиципаторний бюджет Всюди, де є гроші

- Окрема установа, наприклад, Будинок Культури Середмістя у Варшаві
- Допоміжні адміністративні одиниці самоврядування (солтиство, район)
- Місто

Партиципаторний бюджет в польських містах

PARTNER

Партиципаторний бюджет в польських містах

PARTNER

2012

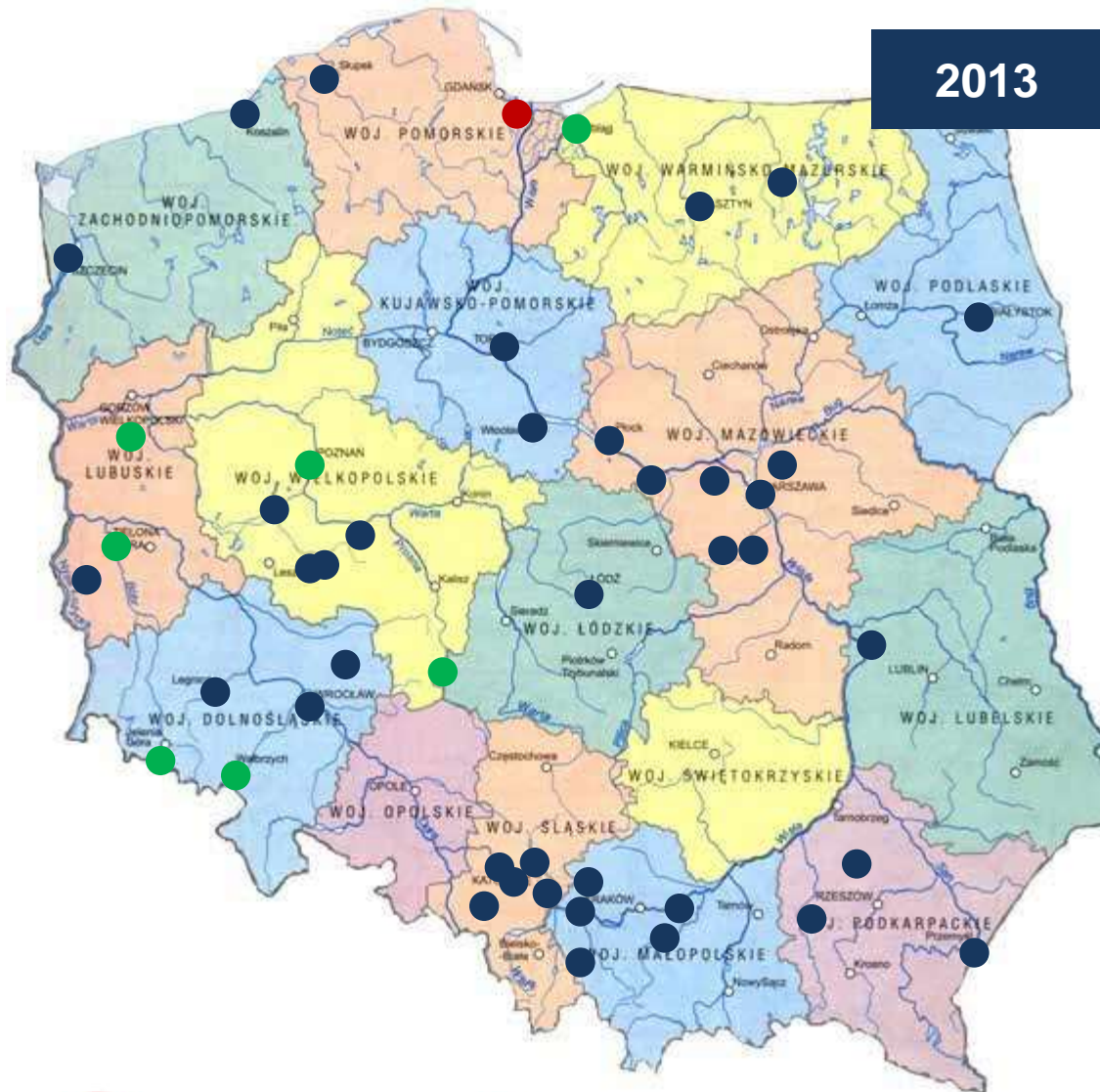

Партиципаторний бюджет в польських містах

PARTNER

2013

Партиципаторний бюджет в польських містах

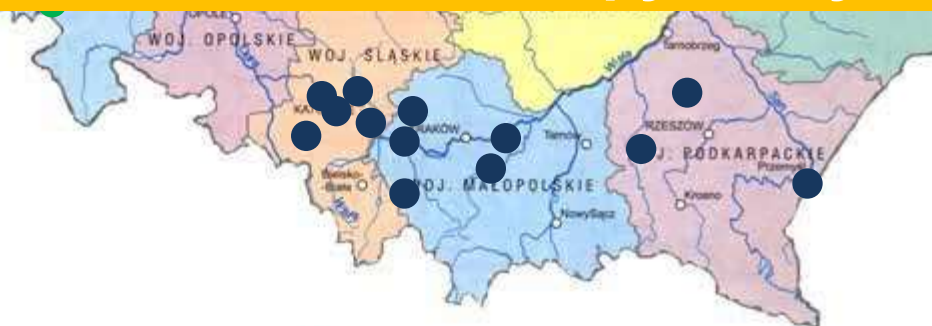

PARTNER

після
2013

Зі попередніми підрахунками, на сьогоднішній день в Польщі вже прийнято понад 100 партиципаторних бюджетів. З огляду на стрімке зростання даного виду партиципації, складно чітко прослідити розвиток і використання даного інструменту

ПБ в цифрах

- Суми коштів, які було виділено на формування ПБ: від **40 тис. PLN** до **40 млн. PLN**
- Відсоткове співвідношення ПБ до бюджету в цілому: від **0,002%** до **3,403%**
- Відсоткове співвідношення сум коштів до майнових витрат: від **0,007%** до **17,633%**
- Участь мешканців: від **2%** до **40%**, що можуть брати участь в даному процесі

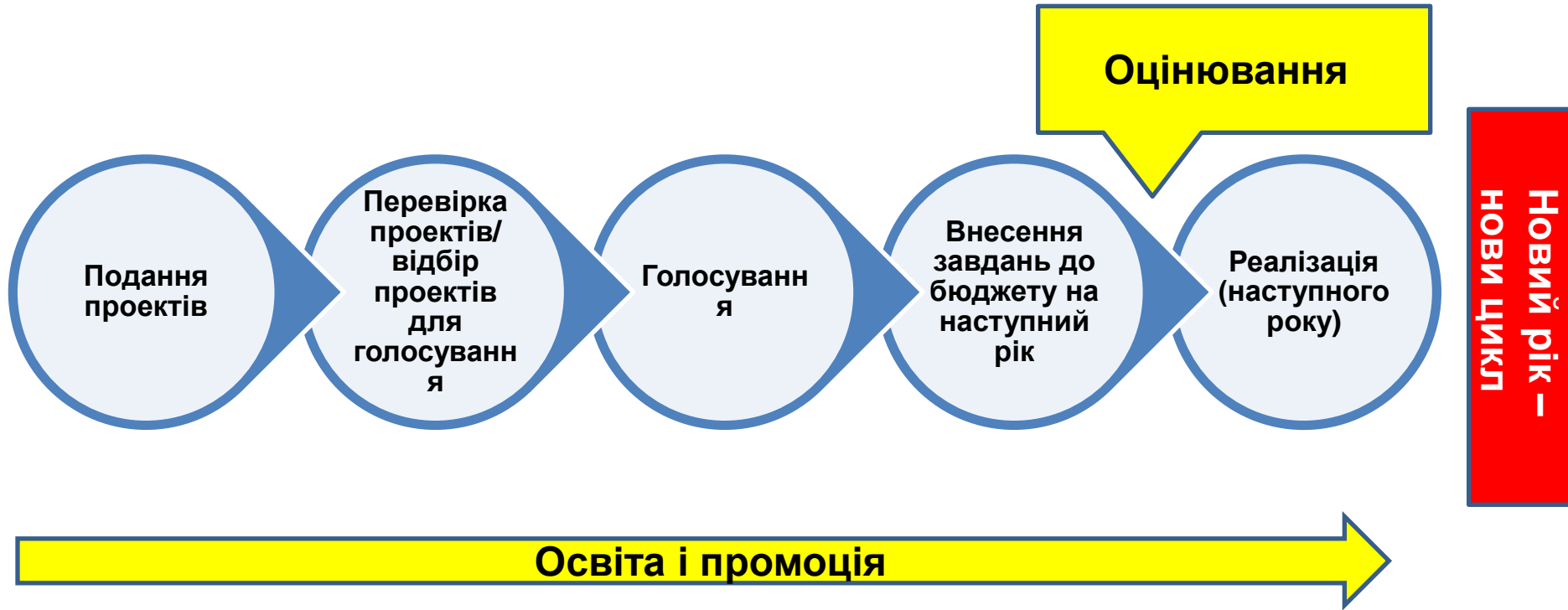
Źródło, na podstawie: W. Kębłowski, *Budżet Partycypacyjny w Polsce – ewaluacja*, Warszawa 2014, s. 40-52.

Правова основа

- Відсутність закону, який надає можливість впровадження ПБ
- Врегулювання на основі нормативно-правових актів місцевого самоврядування (постанови голів області/міста і/або рішення законодавчих органів)
- В результаті, це набуває форми **суспільного договору**

Процедура розробки партиципативного бюджету в Польщі

Складові процесу розробки партиципативного бюджету, тобто, цикл ПБ

Приклад Графік

11 квітня – 28 травня
(до 16.00)

Подання пропозицій
стосовно завдань

10-20 червня

Погодження з авторами

червень-серпень

Аналіз ідей

20-28 вересня

Голосування

жовтень

Оголошення результатів

жовтень-грудень

Оцінювання

Приклад Графік

PARTNER

2014 p.

**Pomysł
na działanie**

20.01-10.03.2014
**Złożenie
formularza**

**Projekty
złożone
do 16 lutego
można
poprawiać
i uzupełniać**

25.05-18.06.2014
**Prezentacja
projektów
i dyskusja
mieszkańców**

20-30.06.2014
**Głosowanie
na projekty**

15.07.2014
**Ogłoszenie
zwycięskich
projektów**

**До моменту залучення
мешканців–рішення і
рамки процесу**

Рішення щодо впровадження ПБ

Нульовий етап

Важливі питання

- Визначення розміру коштів?
- Правова основа?
- Цілі?
- Рівень ПБ (установа, допоміжна адміністративна одиниця, місто)?
- Спосіб розробки основних положень?

Основні складові процесу

Корисні поради

- Інформація про виконані кроки
- Повна відкритість та прозорість
- Надання процесу суспільного характеру

Приклад

Робоча група, що займається підготовкою ПБ

- Створена міським головою
- Робочі зустрічі групи відбувались з липня до жовтня 2012 року
- Мішаний склад: представники міськради, допоміжних адміністративних одиниць (рад мікрорайонів), громадських організацій, Міська рада міста Лодзь + експерти з Університету в Лодзі

Результати роботи: розробка комплексу положень, затверджених відповідним розпорядженням міського голови

Приклад

- Spільna розробка положень за участю експертів з громадських організацій та представників Варшавського Університету (серпень-листопад 2013)
 - Створення Ради з питань партиципаторного бюджету (7 незалежних експертів, 8 державних службовців і депутатів)
 - Громадські слухання щодо основних положень
-
- **Результат роботи:** перебіг і регламент процесу затверджено відповідним розпорядженням міського голови

Робоча група з питань партиципаторного бюджету

BUDŻET
PARTYCYPACYJNY
WARSZAWA 2015

PARTNER

2015 р.

Склад:

- 6 мешканців
- 5 представників ГО
- 4-5 держслужбовців
- представники фракцій, що входять до складу Ради мікрорайону (по 1 особі)
- до 5 представників Рад мікрорайонів
- 1 представник від незалежних депутатів

Canada

Ключові дилеми

Розподіл коштів

- Як розподіляти кошти, виділені в рамках ПБ? Призначати їх на реалізацію місцевих та/або загальнономіських проектів?
- Якщо лише місцеві, тоді яким чином їх розподіляти – за районами/мікрорайонами чи виборчими округами?
- Які проекти можна реалізувати, використовуючи кошти, передбачені в ПБ? Чи це можуть бути інвестиції чи будь-які завдання гміни?
- Чи можна подавати будь-які проекти чи лише ті проекти, які відповідають пріоритетам, визначеним громадою або в стратегічних документах?

Ключові дилеми

Розподіл коштів

PARTNER

Приклад Розподіл коштів

2014 r.

po **6 mln**
NA KAŻDĄ Z DZIELNIC

10 mln
NA PROJEKTY
OGÓLNOMIEJSKIE

Роком раніше коштів було вдвічі менше

Приклад Розподіл коштів

BUDŻET
PARTYCYPACYJNY
WARSZAWA 2015

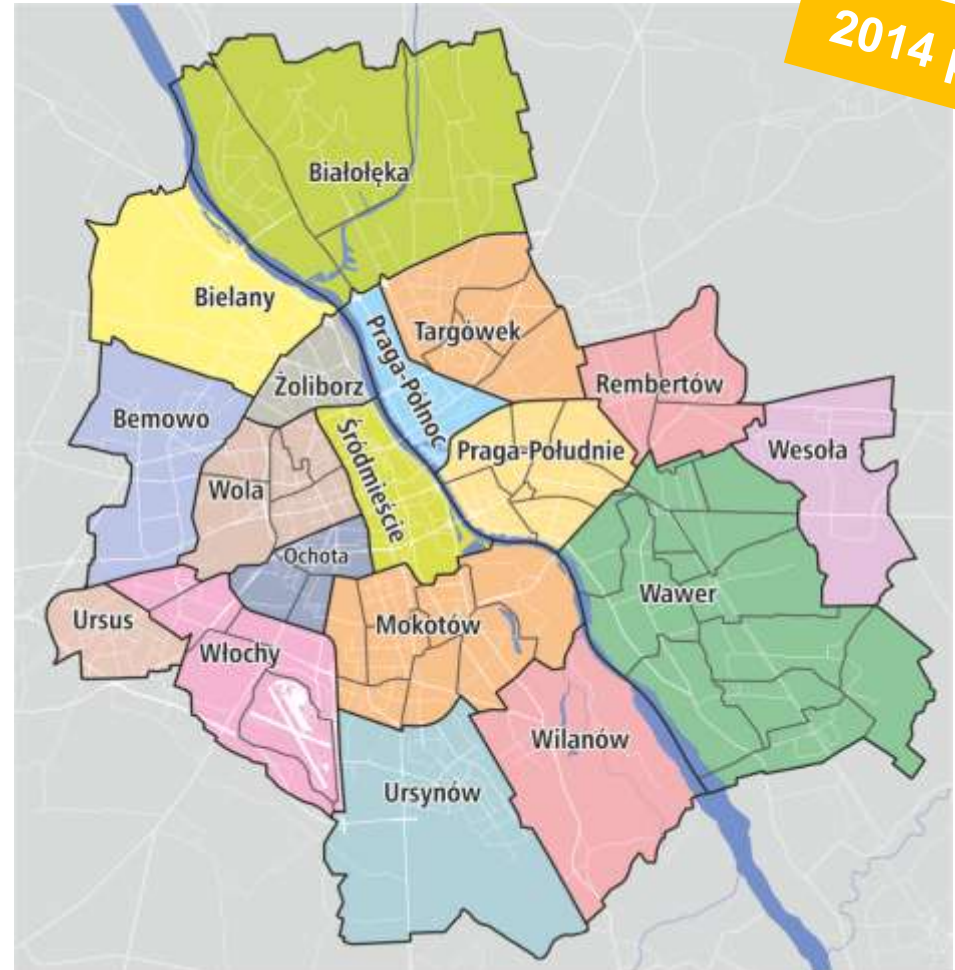

SZKOŁA
LIDERÓW

PARTNER

- Понад **26 млн.** – в кожному мікрорайоні від 0,5-1% від суми бюджету мікрорайону
- Поділ на 63 зони
- Можливі варіанти:
 - Один мікрорайон= один район
 - Поділ мікрорайону на зони
 - загальнорайонний рівень + зони

Fundacja
Solidarności
Międzynarodowej

polska pomoc

Canada

Приклад Призначення коштів

- Всі завдання, реалізація яких перебуває в межах компетенції міста на правах повіту

- Завдання, що зараховуються до завдань районів, тобто, невеликі інвестиційні завдання, культурні і спортивні заходи і т.д.

Приклад Призначення коштів

- Інвестиційні проекти, реалізація яких відбуватиметься на земельних ділянках, на яких місто, згідно з положеннями законодавства, має право реалізувати різного типу завдання
- Інвестиційні проекти, реалізація яких відбуватиметься на земельних ділянках/територіях, право розпорядження якими має столичне місто Варшава (якщо даний Район передбачить таку можливість, розглядатися будуть також проекти реалізації інших завдань, але за умови додання до проектної заявки письмової згоди власника земельної ділянки)

Приклад Призначення коштів

- Завдання, реалізація яких можлива лише протягом одного року
- Витрати на реалізацію проекту не повинні перевищувати суми коштів, виділених в рамках ПБ для даного району

Етап подання проектів

Приклади Подання

PARTNER

2014 р.

- Кожний мешканець (іноземці також)
- До уваги береться місце фактичного проживання, а не місце прописки
- Необхідно отримати підтримку щонайменше 15 осіб
- Проектна заявка (заповнення бланку)

**BUDŻET
PARTYCYPACYJNY**
WARSZAWA 2015

Додатково:

- Неповнолітні особи за згодою опікуна
- Можливість внесення змін, доповнень, виправлень в проектну заявку, що вже була подана

**Перевірка
Вибір проектів, які буде
виставлено на
голосування**

Приклади Перевірка

- Лише з формально-юридичної точки зору, а також з точки зору економії
- Дворівнева перевірка – державними службовцями, а також тимчасовою комісією міськради з питань партиципативного бюджету
- Цілковита відкритість і прозорість:
 - можливість ознайомитись з т.зв. Картою аналізу проектів
 - можливість брати участь в засіданнях комісії

Приклад Перевірка

Робота тимчасової комісії в 2013 році

- 4 депутати
- 15 засідань
- 60 годин роботи
- 540 мешканців, що взяли участь в засіданнях

- Деякі заявки розглядались по декілька разів, заявники забрали лише невелику кількість заявок

Приклад Перевірка

BUDŻET
OBYWATELSKI

SZKOŁA
LIDERÓW

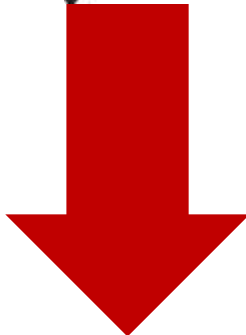

PARTNER

2013 р.

762
заявки

146
заявок

Причини відхилення заявок:

- Форма власності земельних ділянок
- Період реалізації проекту
- Відсутність необхідного аналізу
- Проект виходить поза межі компетенцій
- Проект вже має бути реалізований
- Занадто високі витрати на реалізацію проекту

Приклад Перевірка

BUDŻET
PARTYCYPACYJNY
WARSZAWA 2015

SZKOŁA
LIDERÓW

PARTNER

2014 р.

- Майже два місяці на перевірку та оцінювання проектів
- Перевірку та оцінювання здійснюють працівники міськради, відповідальні за даний напрямок діяльності
- Після цього Група з питань бюджету переглядає проекти, що отримали негативну оцінку
- У випадку виникнення сумнівів щодо підстав відхилення проекту, існує можливість його повернення для здійснення повторної перевірки та оцінки

Canada

Приклад Перевірка

2014 р.

- Надійшло 2236 проектів
- Після перевірки позитивну оцінку отримало 1485 проектів – 65%
- Найчастіші помилки:
 - відсутність підписів
 - відсутність необхідних даних особи
 - проект не відповідає завданням мікрорайону
 - відсутність згоди всіх розпорядників або ділянка не належить столичному місту Варшаві
 - терміни реалізації проекту перевищують бюджетний 2015 рік;
 - суперечить окремим положенням діючого законодавства

Приклад Попередній відбір

BUDŻET
PARTYCYPACYJNY
WARSZAWA 2015

PARTNER

2014 р.

- Здійснюється у випадку, якщо кількість проектів в даній адмін. одиниці (район, округ і т.д.), які отримали позитивну оцінку, перевищує 50.
- Керівництво району/округу організовує т.зв. передвиборчу зустріч, на яку запрошує усіх авторів проектів. Останні, шляхом таємного голосування (кожен автор проекту має 5 балів – від 1 до 5), повинні вибрати 50 проектів, які в подальшому буде виставлено на загальне голосування за участю мешканців.
- Процесом керує запрошений модератор (дотаційний конкурс для ГО).
- Вибір проектів для т.зв. передвиборчої зустрічі здійснюють Групи (проекти наближені за тематикою).

Canada

Приклад Попередній вибір

BUDŻET
PARTYCYPACYJNY
WARSZAWA 2015

2014 р.

- 13 зустрічей з метою здійснення попереднього вибору – 91 проект (за участю лише авторів проектів)
- 4 мікрорайони: Мокотув (район 2), Прага-Північ, Середмістя та Урсинув
- 1390 проектів було відібрано для голосування за участю мешканців

Вибір проектів

Приклад

Право на голосування

- В різних містах використовуються різні підходи
- Найчастіше, право на голосування мають всі повнолітні мешканці
- В деяких містах брати участь в голосуванні можуть також молодші мешканці. Наприклад, в Домброві Гурнічей та Лодзі право голосу мали також особи, яким виповнилось 16 років
- Натомість в Гдині голосувати могли всі, навіть немовлята – **можливі порушення**

Приклад

Висловлення підтримки

- В місті **Гожув** у 2012 році: один мешканець = один голос
- В місті **Познань**: один мешканець = 5 голосів
- В місті **Варшава**: залежно від мікрорайону: 5 голосів в мікрорайонах з одним видом проектів (місцеві або загальноміські) або ж 10 голосів в районах з двома видами проектів: 5 на місцеві проекти та 5 на загальноміські проекти
- В місті **Лодзь**:

Приклад

Висловлення підтримки

- В місті **Зелена Гура** – визначення проектів за рейтингом; можливість обрати 5 проектів та вказати наскільки важливою є реалізація кожного з них (5 = проект дуже необхідний; 1 = проект найменш необхідний)
- В **Сопоті** проводили експерименти, використовуючи кожного разу різні способи голосування:
 - в 2011 році: один мешканець = 5 голосів
 - в 2012 році: можливість оцінити кожний проект

Приклад Сопот 2012

KARTA DO GŁOSOWANIA

Zadania lokalne

Prosimy o Państwa ocenę inwestycji (zadań) poprzez postawienie znaku „X” w odpowiedniej kolumnie po prawej stronie. Ocena w skali od 0 (najniższa) do 5 (najwyższa).

LP	TYTUŁ PROJEKTU	KOSZT SZACUNKOWY*	TERMIN ZAKOŃCZENIA INWESTYCJI**	0	1	2	3	4	5
1	ZADANIE	KOSZT	TERMIN REALIZACJI						
2	ZADANIE	KOSZT	TERMIN REALIZACJI						
3	ZADANIE	KOSZT	TERMIN REALIZACJI						
4	ZADANIE	KOSZT	TERMIN REALIZACJI						
5	ZADANIE	KOSZT	TERMIN REALIZACJI						
6	ZADANIE	KOSZT	TERMIN REALIZACJI						
7	ZADANIE	KOSZT	TERMIN REALIZACJI						
8	ZADANIE	KOSZT	TERMIN REALIZACJI						
9	ZADANIE	KOSZT	TERMIN REALIZACJI						
10	ZADANIE	KOSZT	TERMIN REALIZACJI						

*PRZEDSTAWIONE KOSZTY SĄ SZACUNKOWE I POGLĄDOWE, KOSZT REALIZACJI MOŻE ULEC ZMIANIE W ZALEŻNOŚCI OD OSTATECZNEGO ZAKRESU INWESTYCJI.

** MOŻLIWY PRZEWIDYWANY TERMIN REALIZACJI INWESTYCJI.

Способи голосування

PARTNER

ZAGŁOSUJ

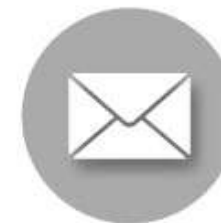
20-28 WRZEŚNIA

PRZEZ INTERNET

OSOBIŚCIE

KORESPONDENCYJNIE

Відвідуваність

Результати

Приклад Відвідуваність

BUDŻET
OBYWATELSKI

SZKOŁA
LIDERÓW

PARTNER

2013 р.

- Проголосувало **128 499** осіб
- Було отримано **186 888** заповнених бланків для голосування, з яких приблизно **78,5%** було відправлено через інтернет
- **7 902** бланки (4,41%) було визнано недійсними

2014 р.

- Проголосувало **174 834** осіб
- Було отримано **267 475** заповнених бланків для голосування, з яких приблизно **71%** було відправлено через інтернет
- **23 843** бланки (8,88%) було визнано недійсними

Canada

Приклад Результати

BUDŻET
OBYWATELSKI

PARTNER

2013 р.

- Для реалізації були вибрано **47 проектів**, з яких
 - 41 місцевого характеру
 - 6 загальноміського характеру
- Загальна сума вибраних проектів становить **19 999 042,10 PLN**

2014 р.

- Для реалізації було вибрано **65 проектів**, з яких
 - 58 місцевого характеру
 - 7 загальноміського характеру
- Загальна сума вибраних проектів становить **39 993 577,89 PLN**

Canada

Приклад Результати

2013 р.

2014 р.

- Найбільші суми коштів було спрямовано на реалізацію проектів, пов'язаних зі спортом, відпочинком і покращенням умов в школах, однак, у списку переможців були також проекти, що стосувались дорожніх інвестицій, озеленення територій, або т.зв. м'які проекти (наприклад, запобігання соціальній ізоляції)

Приклад Результати

BUDŻET
OBYWATELSKI

SZKOŁA
LIDERÓW

PARTNER

2013 p.

Fundacja
Solidarności
Międzynarodowej

polska pomoc

Canada

Приклад Результати

BUDŻET
OBYWATELSKI

SZKOŁA
LIDERÓW

PARTNER

2013 р.

Canada

Приклад Результати

BUDŻET
OBYWATELSKI

SZKOŁA
LIDERÓW

PARTNER

2013 р.

ul. Traugutta / niedziela godz. 15:39

ul. 6 Sierpnia / niedziela godz. 15:39

Fundacja
Solidarności
Międzynarodowej

Canada

Приклад Результати

BUDŻET
OBYWATELSKI

SZKOŁA
LIDERÓW

PARTNER

2013 р.

Fundacja
Solidarności
Międzynarodowej

polska pomoc

Canada

Реалізація

"W zdrowym ciele..." - remont Sali gimnastycznej i szatni w SP nr 142.

WYDZIAŁ EDUKACJI
B0149

CZERWIEC 2015

projekt/przetarg

CZERWIEC – WRZESIEŃ 2015

realizacja

Голосування Відвідуваність

BUDŻET
PARTYCYPACYJNY
WARSZAWA 2015

PARTNER

LICZBA KART DO GŁOSOWANIA

KARTY INTERAKTYWNE

120 714

KARTY PAPIEROWE

46 179

Голосування

Результати

**BUDŻET
PARTYCYPACYJNY**
WARSZAWA 2015

SZKOŁA
LIDERÓW

PARTNER

- **336 проектів було вибрано для реалізації**
- Загальна сума коштів вибраних проектів становить 25 882 088,71 PLN, тобто, 98,65% коштів, виділених в рамках бюджету
- Оголошення результатів (пряма трансляція)
- Рейтингові списки проектів (залежно від кількості набраних голосів: від найбільшої до найменшої)

Голосування Результати

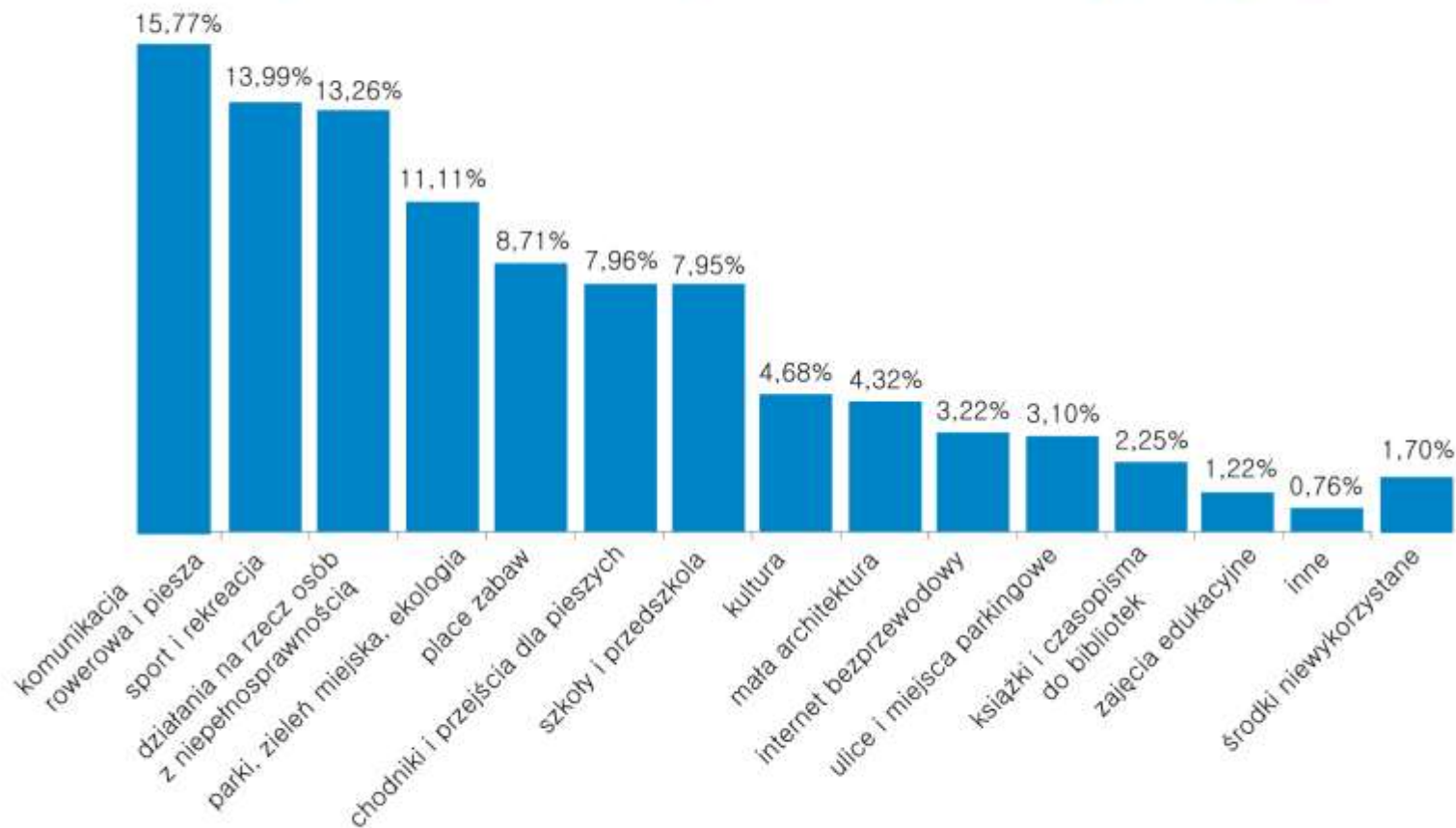

**BUDŻET
PARTYCYPACYJNY**
WARSZAWA 2015

PARTNER

Na co zostały przeznaczone pieniądze z budżetu partycypacyjnego 2015?

Canada

Оцінювання

Оцінювання

- Здійснюється щороку
- Безпосередньо в управлінні/відділі міськради та за участю мешканців у вигляді громадських слухань
- Створюються тимчасові робочі групи за участю різних зацікавлених сторін з метою здійснення оцінки бюджетів за попередні роки
- Щороку процедура зазнає змін, розмір яких залежать від результатів переговорів та зустрічей мешканців з представниками органів влади

Оцінювання

Приклад

BUDŻET
PARTYCYPACYJNY
WARSZAWA 2015

- Протягом усього часу: анкетування авторів проектів, членів Груп, осіб, що беруть участь в чергуваннях і надають консультації, координаторів процесу розробки партиципаторного бюджету
- Звіти незалежних модераторів про проведені зустрічі
- Дослідження інформаційної кампанії з використанням репрезентативної вибірки
- Семінари з оцінювання для членів Ради
- Зустрічі з координаторами, бургомістрами, працівниками управлінь та відділів
- Спостереження шляхом участі, глибокі інтерв'ю - група науковців з Варшавського університету

Canada

**Переваги
Витрати
і Виклики**

Переваги

- Надзвичайно активне залучення громади
- Громадянська освіта
- Поява нових лідерів
- Відчуття творення майбутнього і місцевий патріотизм
- Прозорий і зрозумілий спосіб ведення діалогу з громадянами
- Розподіл державних коштів з врахуванням суспільних потреб
- Подолання бар'єрів, які існували між мешканцями та міською державною адміністрацією

Переваги

- Потенціал, що може бути використаний для побудови довіри між громадянами та владою
- Процес сприяє децентралізації влади
- Може позитивно вплинути на підвищення рівня прозорості процесу прийняття рішень
- Розвиток громадянського суспільства

Витрати

- Процес вимагає великих витрат у вигляді фінансових ресурсів, часу та активної участі всіх сторін, причетних до даного процесу
- Нові обов'язки для міської державної адміністрації
- Завдяки прозорості весь процес знаходиться під пильним оком усіх зацікавлених сторін

Виклики

- Інтенсивність та надійність підрахунку голосів
- Доступність та відкритість обраних проектів
- Інституційна vs. “низова” громадянська активність
- Нереалізовані проекти
- Процедури, в перебіг яких складно внести зміни
- Довгострокові цілі
- Включення ПБ у якості складової загального процесу управління містом – він повинен узгоджуватись з іншими діями та заходами
- Освіта усіх учасників процесу: як мешканців, так і службовців

Основні положення/ стандарти

ПРИНЦИПИ ДОБРОГО ПБ

- В Польщі впроваджується багато ПБ, однак не всі вони розроблені на належному рівні
- Спроби визначити найкращі були зроблені:
 - Конгресом Міських Рухів (2012)
 - Войцехом Кембльовським, автором двох публікацій: “Партиципаторний бюджет. Коротка інструкція з обслуговування” (2013) та „Партиципаторний бюджет. Оцінювання” (2014)
 - Даріушом Крашевським і Карольом Мойковським, авторами публікації “Громадянський бюджет в Польщі” (2014)
 - Майстернею досліджень та соціальних “Сточня” в публікації на тему: “Стандарти процесів партиципаторного бюджету в Польщі” (2014)

ПРИНЦИПИ ДОБРОГО ПБ

Більшість авторів єдиної думки щодо **основних принципів**. Найчастіше, у цьому контексті виділяють:

- Чітке визначення суми коштів, виділених з загального бюджету на ПБ
- Надання мешканцям гарантій, що вибрані ними проекти обов'язково будуть реалізовані
- Циклічний і повторюваний характер процесу
- Врахування місцевої специфіки при розробці основних положень та принципів процесу складання партиципаторного бюджету

ПРИНЦИПИ ДОБРОГО ПБ

- Визначення основних положень та принципів процесу за участю мешканців
- Надання мешканцям можливості включитися в процес розробки і внесення змін в ПБ на кожному його етапі
- Положення і принципи повинні бути чіткими і зрозумілими
- Оцінювання ПБ повинно відбуватись щороку
- Необхідно створити простір/площадку для проведення дискусій між мешканцями (побажання ввести обговорення)
- Мешканці повинні знати про можливість отримання підтримки, якщо це пов'язано з їхньою участю в процесі розробки ПБ

ПРИНЦИПИ ДОБРОГО ПБ

- Інформаційну та освітню кампанії слід проводити з використанням різних каналів комунікації
- Не дозволяється вносити зміни в пропозиції мешканців без попереднього узгодження з останніми
- Адміністрація оцінює пропозиції мешканців з точки зору можливості їх подальшої реалізації та відповідності чинному законодавству, а не з точки зору їхньої “привабливості”

Методи/ Інструменти дослідження та партиципації

З приводу чого можна проводити консультації?

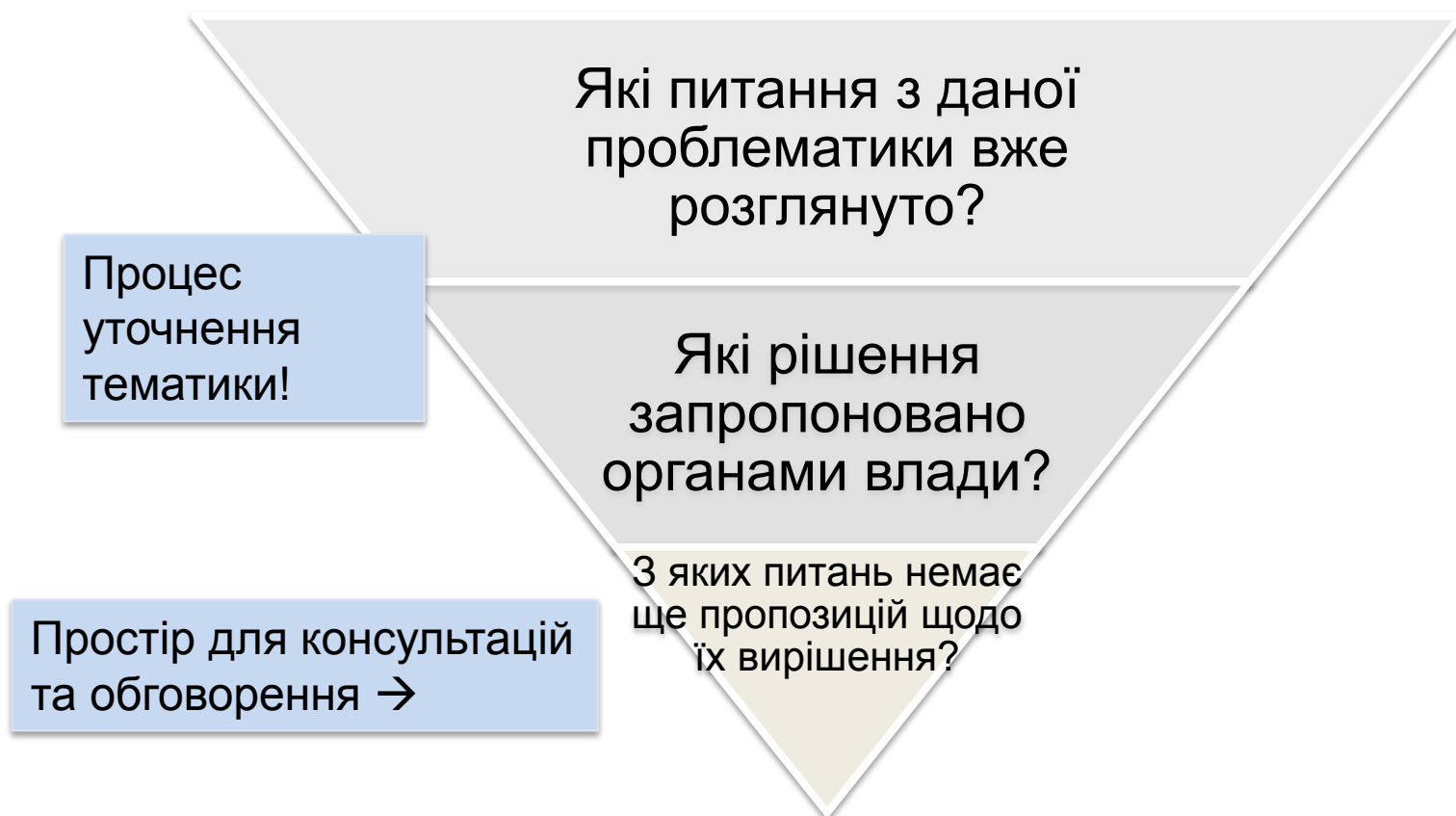
Консультації можна проводити з приводу **будь-яких питань**

Приклади:

- міський план просторового господарювання
- розширення меж міста
- організація руху громадського транспорту в місті
- визначення нових доріг, у тому числі, міських кільцевих автомобільних доріг
- пріоритетні міські інвестиції
- «складні», суперечливі інвестиції: сміттєзвалища, сміттєспалювальні заводи, електростанції, очисні споруди і т.д.
- планування бюджету

Коли проводити консультації та обговорення?

Тоді, коли ще щось **можна змінити/внести якись зміни**

Консультації на різних етапах

Підготовчий етап: заявки мешканців

- Рішення щодо необхідності ремонту доріг

Консультації: на якій з головних доріг здійснювати ремонт?

Консультації: Який з проектів є найбільш прийнятним для мешканців?

Консультації: Які зміни необхідно внести в процесі ремонту?

- Проектно-технічна документація, та оцінка вартості
- Конкурс на проект реконструкції вулиці
- Вибір проекту

Консультації: Які поправки необхідно внести у вибраний проект?

- Остаточне рішення та перевірка вартості
- Надання коштів та отримання коштів з зовнішніх джерел
- Конкурс на визначення виконавця робіт
- Здійснення ремонту

Етапи планування консультацій

PARTNER

Етап	Основні питання	Завдання	Як це зробити?
I	Що?	Чітке визначення тематики та обсягу консультацій	Піраміда консультації
II	Що знаємо?	Змістовна підготовка	Накопичення інформації та знань, підготовка інформаційних матеріалів
IV	З ким?	Визначення цільових груп і залучення їх до процесу	Інформування/запрошування/набір
III	Коли?	Визначення слушного моменту для проведення консультацій	Консультаційні вікна
V	Як?	Вибір методу	Методи та техніки проведення консультацій
VI	Що за цим слідує?	Опрацювання результатів і передача їх учасникам консультацій	Інформування

Вибір методу

Все залежить від:

- поставленої мети
- передбачуваної кількості учасників
- можливості участі (загальності)
- часу
- ресурсів
- тематики
- етапу прийняття рішення

Методи

Діагноз – дослідницькі методи

- Кількісні дослідницькі методи (нр., анкетування, опитування, опитування з залученням окремої групи громадян)
- Якісні дослідницькі методи (нр., IDI, FGI, desk research, прогулянка з метою дослідження)

Стимулювання діалогу

- World Cafe
- Kawiarnie obywatelskie
- Відкритий простір

Просторове планування

- Charette
- Future City Game
- Planning for Real™

Прийняття рішення/ вирішення спірного питання

- Громадянський суд
- 21 Century Town Meeting™
- Т.зв. деліберативні опитування®
- Семінари

Створення загального бачення

- Спільне оцінювання
- Семінари стосовно майбутнього

Навіщо нам дослідження?

Дослідження дозволяють зібрати необхідну інформацію, а також зробити висновки стосовно тієї чи іншої тематики і т.д.

- юридичного статусу
- рішень, можливих для провадження та їхньої вартості
- очікувань, думок, оцінок, переконань різних груп інтересів

При проведенні консультацій дослідження можуть бути використані у якості вступу, однак, вони жодним чином не дублюють функцію громадських слухань

Окремі методи дослідження

SZKOŁA
LIDERÓW

PARTNER

Якісні методи

Аналіз даних

Індивідуальне інтерв'ю

Групове інтерв'ю

...

Кількісні методи

Структуроване інтерв'ю

Анкетування

...

DESK RESEARCH

- Аналіз наявних даних є одним з найстаріших та найбільш поширених методів, що використовується на основі суспільних наук
- Його початки сягають XIX ст. Саме тоді державні установи почали здійснювати накопичення та агрегування статистичних даних, що в подальшому дозволило здійснити аналіз.

Аналіз наявних даних:

- використовується для ознайомлення з інформацією з теми, яка нас цікавить
- часто використовується в якості першого кроку для здійснення більш ширшого аналізу/діагнозу
- дозволяє використовувати вже зібрані дані, що є доступними «вже зараз», наприклад, звіти, доповіді
- даний метод має дескриптивний характер, оскільки дозволяє описувати явище чи процес, а також пошуковий характер, оскільки дозволяє знайти певні існуючі закономірності

DESK RESEARCH

Можна аналізувати:

- офіційні документи
- звіти про дослідження
- статистичну інформацію
- газетні та журнальні статті
- Інтернет-форуми
- примітки/протоколи засідань
- ...

DESK RESEARCH

Різноманітність документів
Доступність даних
Можливість ознайомитись з підготовленими документами (не дублюється робота)

Ризик занадто спрощеної інтерпретації даних та узагальнень, зроблених нашвидкуруч
Іноді відсутні дані, які можуть цікавити найбільше

Структуроване інтерв'ю

- Метод, який передбачає безпосередню взаємодію між дослідником та респондентом
- Особа, що проводить опитування, задає заздалегідь визначені, однакові для всіх респондентів питання
- Питання можуть бути відкриті, напіввідкриті та закриті
- Особа, що проводить опитування, повинна чітко дотримуватись формулювання питань та їх послідовності

Анкетування

- Метод збору первісної інформації, який полягає в отриманні письмових відповідей від респондентів
- Особа, що бере участь в анкетуванні, самостійно читає питання та має час подумати, перед тим як дати на них письмову відповідь
- Усі відповіді аналізуються. Найчастіше це відбувається за допомогою статистичних методів

Анкетування/Структуроване інтерв'ю

PARTNER

Дослідженням можна охопити велику групу осіб;

Інформація стосовно частоти/відсоткового розподілу рис/характеристик, властивостей, оцінок;

Анонімний характер

Легкість реалізації та аналізу даних при великій кількості учасників

Невисока гнучкість (якщо в анкеті не буде окремого питання, яке стосується найважливіших проблем, останні можуть загубитись в безлічі інших)

Незначність відповідей

Заздалегідь визначені категорії

Важлива **відповідна спроба**

Анкетування/Структуроване інтерв'ю

Коли використовувати?

- Коли ми зацікавлені в отриманні відповідей на запитання про факти, а також частоту подій: *Що? Скільки? Коли?*
- Використання даних методів є виправданим в ситуаціях, стосовно яких респонденти вже мають свою думку

Про що слід пам'ятати?

- Чіткі питання, використання зрозумілих термінів
- Обмежена кількість відкритих питань, у випадку анкети - до кількох чи кільканадцяти
- У випадку структурованого інтерв'ю – важливою складовою залишається попередня підготовка осіб, які будуть проводити опитування

Анкетування та Інтерв'ю В публічному просторі

PARTNER

На слайді: Заклади,
що надають послуги
в одному з
мікрорайонів
Варшави

Нестандартні анкети

PARTNER

We are currently consulting on the future of Richmondshire. You can help decide what will happen over the short and long term by answering the questions on your area below. These will be used to inform strategies for the areas and District as a whole.

plan our future

1. Where do you live? (name of town / village)

2. How do you rate the provision of services and facilities in your area?
 excellent very good good average poor
 Please explain your answer

3. What do you think are the top three priorities for your area?
 1. _____
 2. _____
 3. _____
 Please explain your answer

4. What do you feel is the most important issue you would like to see addressed in your area?

5. Is there anything else you would like to add about how you would like to see your area develop?

Thanks for filling in this survey. You can take this card to your local Community Office, or simply drop it in a postbox, no stamp required. You can find out more, follow our progress and see the results for yourself at richmondshire.gov.uk/planourfuture

1. Odzile mieszkać?
 Wskaż nazwę miasta
 bądź wsi.

2. Jak oceniasz dostępność
 usług i infrastruktury
 w swoim rejonie?
 Wyceń proszę
 swoją odpowiedź.

3. Jak myślisz, jakie są
 trzy główne priorytety
 w Twoim rejonie?

Wyceń proszę
 swoją odpowiedź.

4. Które z swych,
 problemów, zagadnień
 w rejonie, w którym
 mieszkasz jest
 najpilniejsza do
 rozwiązania.

5. Czy możesz wskazać
 jeszcze inne kwestie,
 które chciałbyś poruszyć
 w kontekście rozwoju
 rejonu, w którym
 mieszkasz?

Анкети Обмеження

PARTNER

KONSULTACJE SPOŁECZNE

Drodzy Mieszkańcy!

Ankiętę tę kierujemy do Państwa w związku z konsultacjami społecznymi dotyczącymi targowisk na Woli. Aby jak najlepiej zaplanować nasze działania, chcielibyśmy poznać Państwa opinie, zwyczaje i potrzeby związane z zakupami na targowiskach, dlatego uprzejmie prosimy o poświęcenie kilku minut i wypełnienie tej ankiety. Wszystkie Państwa odpowiedzi są anonimowe i będą prezentowane wyłącznie w postaci zbiorczych zestawień. Wyniki ankiety dostępne będą na stronie internetowej Urzędu Dzielnicy Wola www.wola.waw.pl oraz na stronie www.konsultacje.um.warszawa.pl. Licząc na Państwa zaangażowanie, z góry serdecznie dziękujemy za poświęcony czas.

Z poważaniem
Burmistrz Dzielnicy Wola m.st. Warszawy
Urszula Kierzkowska

1. Czy w okresie ostatnich trzech miesięcy zdarzyło się Panu(i) robić zakupy na bazarze/targowisku?
(proszę zaznaczyć jedną wybraną odpowiedź)

tak, ile razy? (w przybliżeniu) _____ ➡ proszę przejść do pytania nr 3
 nie ➡ proszę przejść do pytania nr 2

2. Dlaczego nie robi Pan(i) zakupów na bazarze/targowisku?
(proszę odpowiedź wpisać poniżej)

3. Jaki jest główny powód korzystania przez Pana(nią) z bazarów/targowisk?
(proszę zaznaczyć jedną wybraną odpowiedź)

niska cena artykułów
 świeże artykuły
 duży wybór towarów
 bliska lokalizacja
 inny powód, jaki? _____

Więcej informacji:
www.wola.waw.pl; konsultacje.um.warszawa.pl

Анкетування, як метод, не може використовуватися у випадку громадських слухань/консультацій з громадськістю, оскільки воно не дає можливості більш глибоко висловити свою думку чи бачення, а також задати питання – **воно може бути лише доповненням в процесі консультацій**

Прогулянка з метою дослідження

PARTNER

В яких випадках може використовуватись?

- діагноз простору/території – вивчення громадської думки та ознайомлення з потребами певної групи, які стосуються даного простору/території, рецензування застосованих рішень в просторі та збір нових ідей стосовно покращення і нових рішень

Що вимагається?

- продумане визначення траси і питань/елементів простору (території), які необхідно дослідити

Хто потрібен або що потрібно?

- особи, які «вестимуть» прогулянку (це можуть бути місцеві аніматори або волонтери),
- приміщення/вільна проща (зал для підготовки осіб, які «вестимуть» прогулянку, визначена траса, на якій здійснюватиметься дослідження),
- декілька копій сценарію прогулянки,
- ручки, фотоапарат

Хто може брати участь?

- будь-яка особа, яка є користувачем даного простору/території – найкраще, якщо в одній прогулянці братимуть участь не більше 10 осіб
- залежно від предмету процесу прогулянки можна проводити з різними групами, наприклад, з молоддю, особами похилого віку, особами з особливими потребами, з батьками з маленькими дітьми і т.д.

Więcej metod na stronie: paucci.paucci.org.pl.

Biuro Współpracy
Międzynarodowej

polska pomoc

Інші методи:

Прогулянки з метою дослідження

PARTNER

**В місці, де
заплановано зміни**

Опис учасником своїх
вражень під час прогулянки (з дотримання попередньо визначених принципів та положень)

На слайді: більше світла в мікрорайоні Воля - узгодження системи освітлення підвір'їв

Прогулянки з метою дослідження

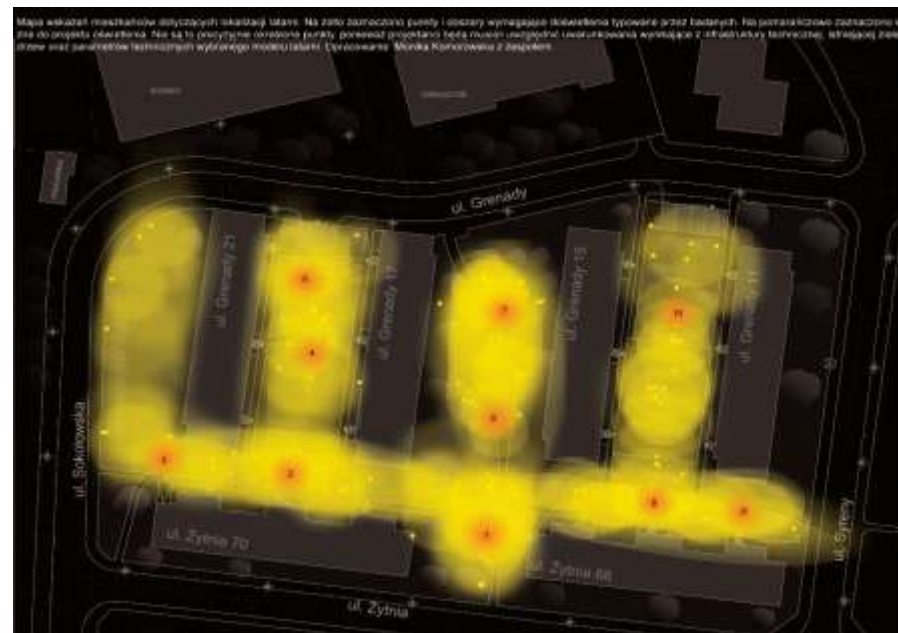
PARTNER

- Спостереження без участі
- Прогулянки з метою дослідження протягом дня
- Прогулянки з метою дослідження після настання темряви
- Підсумкова зустріч + happening

На слайді: більше світла в мікрорайоні Воля - узгодження системи освітлення подвір'їв

Підсумок і Харренинг

- **Результат консультацій:** ще у 2010 році було розроблено проект встановлення освітлення, в якому було враховано побажання мешканців.
- **Реалізація проекту, а саме встановлення освітлення:** листопад/грудень 2011 року

WORLD CAFE

PARTNER

В яких випадках може використовуватись?

генерування ідей, узагальнення інформації та знань, обмін інформацією, стимулювання креативного мислення

Як довго триває?

залежно від тематики та кількості учасників, щонайменше 2-3 години + пленарне засідання на завершення

Що вимагається?

- відповідна організація місця проведення (певна кількість столів, напої, відповідна атмосфера кафе)
- паперові скатертини або великі аркуші, на яких учасники могли б писати

Хто потрібен або що потрібно?

Учасники, немає потреби залучати професійного модератора

Хто може брати участь?

в засіданні World Cafe може брати участь від 12 до 1200 осіб, однак, слід пам'ятати, що зі збільшенням кількості учасників зростають витрати на організацію процесу в цілому

Більше методів за адресою:
patrycja.lachowicz@paucci.pl

Зустрічі з мешканцями

- Гарною нагодою для розмов з мешканцями є дебати та зустрічі
- Зустрічі можуть відбуватись як у вигляді роботи в невеликих групах, так і у вигляді відкритих зборів.
- До найбільш розповсюджених форм зараховують:
 - Відкриті зустрічі
 - Публічні слухання
 - Консультаційні семінари

Зустрічі з мешканцями

Підготовка

- Основні цілі та очікувані результати?
- Навіщо проводиться зустріч? -> **Визначити тематику**
- В чому полягатиме роль учасників?
- Як результати зустрічі вплинуть на подальші дії?
- Основні правові можливості?

Зустрічі з мешканцями

Підготовка

Визначення контексту зустрічі:

- Чи подібні зустрічі відбувались раніше?
- Які емоції викликає тема, що обговорюватиметься?
- Правові положення та ситуація, що впливає на подальшу долю розроблених рішень
- Місцеві проблеми/залежності, співпраця з зацікавленими групами

Зустрічі з мешканцями

Визначення потенційних учасників

- Ким є основні учасники в місцевій громаді: лідерами громадської думки, представниками влади, місцевими авторитетами, представниками ЗМІ, ГО, підприємцями
- Ким є зацікавлені сторони? Хто зацікавлений тематикою зустрічі? Кого вона стосується? Якими є їхні потреби?
- Хто з них повинен бути на зустрічі?

Відкриті зустрічі

В яких випадках можуть використовуватись?

презентація планів або попередніх ідей, що стосуються вирішення визначених в рамках діагнозу проблем, початок дискусії стосовно даного питання

Як довго тривають?

Залежно від тематики та кількості учасників, зазвичай, не довше 1,5-2 годин

Що вимагається?

- відповідна площа/приміщення, де будуть перебувати учасники,
- інформаційні та навчальні матеріали для учасників зустрічі
- модератор, який керуватиме ходом зустрічі
- присутність експертів/фахівців, які зможуть відповісти на питання, що виникатимуть у ході зустрічі

Хто може брати участь?

У відкритих зустрічах може брати участь від кількох до кількох десятків осіб. У випадку більшої кількості учасників (понад 50) контролювати хід зустрічі буде надто складно.

Відкриті зустрічі

Приблизний план

I частина – вступ

- Привітання учасників зустрічі
- Мета і план зустрічі
- План зустрічі

II частина – основна частина зустрічі

- презентації/ питання/ відповіді/ дискусія залежно від цілей і характеру зустрічі

III частина – підведення підсумків зустрічі

- Перерахування основних тем, які обговорювалися в процесі зустрічі
- Підведення підсумків та інформація стосовно зібраних зауважень та подальших дій

Публічні слухання

В яких випадках можуть використовуватись	Представлення мешканцями або уповноваженими ними особами думок/рішень/ідей стосовно попередньо зазначеної проблеми, підвищення рівня якості публічних дебатів щодо рішень або проблем, які обговорюються
---	--

Як довго тривають?	1-2 години
---------------------------	------------

Що вимагається?	<ul style="list-style-type: none">▪ модератор, який буде керувати ходом зустрічі, надавати голос та підсумовувати виступи▪ відповідна площа/приміщення, де б змогли розміститись учасники▪ розробка регламенту, який визначатиме хто і на яких підставах зможе взяти участь в публічних слуханнях▪ збір заявок за декілька днів до проведення зустрічі Передача відповідної інформації до ЗМІ
------------------------	--

Хто може брати участь?	<ul style="list-style-type: none">▪ присутньою може бути кожна зацікавлена особа▪ висновки, оцінки, власні думки може висловити і представити кожний, хто попередньо зареєструвався і підготувався до виступу згідно з регламентом (який визначає, наприклад, максимальну тривалість виступу)
-------------------------------	--

Консультаційні семінари

Зустрічі, основна мета яких це:

- Спільний аналіз питання/проблеми, що обговорюється
- Ознайомлення з позицією, думками представників різних груп, визначення пріоритетів, прийнятних і неприйнятних рішень
- планування інвестиції

Під час семінару можуть бути використані різні т.зв. активізуючі техніки (робота в підгрупах, мозковий штурм, використання макетів і т.д.)

Пробош М., П. Садура, Консультації в місцевих громадах: планування, підготовка, проведення консультацій з використанням методу консультацій-семінарів, Варшава 2011, с. 28-29.

Консультаційні семінари

Необхідно буде:

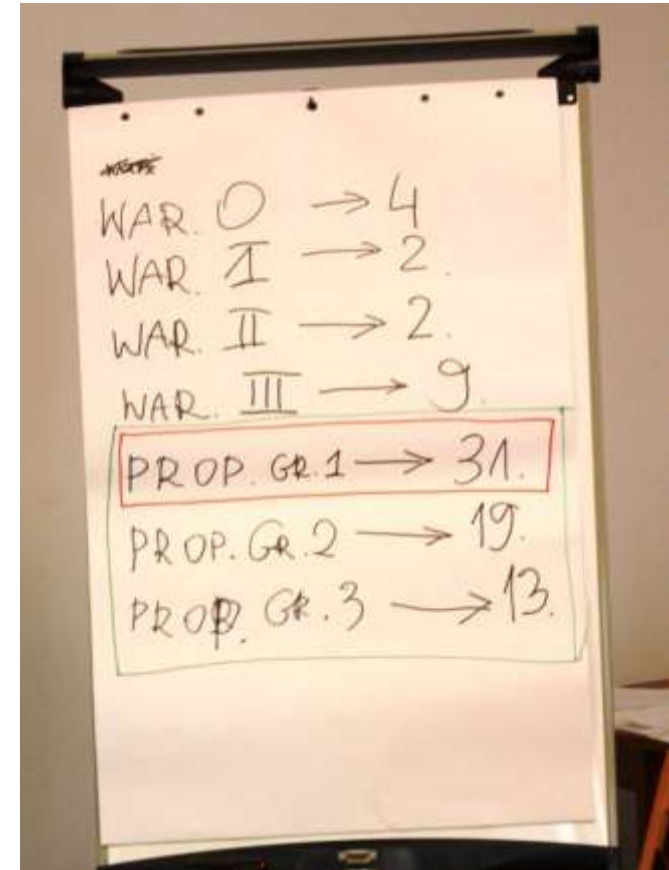
- визначити основні принципи роботи
- знайти приміщення/площу, що сприятиме роботі
- створити атмосферу довіри і співпраці
- підготувати на належному рівні інформаційні матеріали
- розробити реалістичний сценарій
- використовувати цікаві форми роботи

Консультаційні семінари

Необхідно буде:

- робити перерви і організувати невеликий кейтерінг, якщо зустріч планує тривати довго
- використовувати модерацію – кожний учасник повинен мати можливість висловити свою думку
- зробити підсумок результатів роботи, найкраще у письмовій формі
- надати інформацію стосовно подальшого перебігу процесу

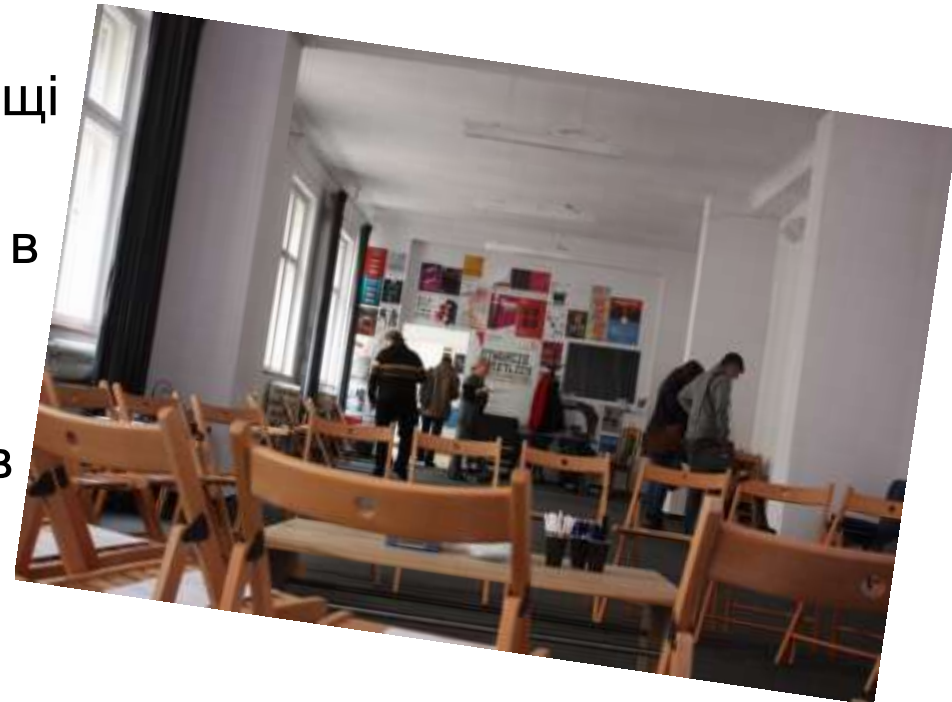
Проведення зустрічей з мешканцями

Джерело: Матеріали про роль модераторів та основні техніки модерації, підготовлені на основі «Вступу до фасилітації» Катажини Чайки-Хелмінської. Школа лідерів 2010

Організація зустрічей

Про що слід пам'ятати?

- План/сценарій зустрічі
- Інформаційні матеріали
- Облаштування приміщення/площі залежно від потреб
- Представлення організаторів, а в менших група також кожного з учасників
- Визначення основних принципів та положень/порядку зустрічі
- Визначення теми зустрічі та основних цілей дискусії
- Запрошення учасників та експертів, залежно від тематики зустрічі

Організація зустрічей

Про що слід пам'ятати?

- Організація зустрічей у зручний для потенційних учасників час
- Організація зустрічей у зручному з точки зору комунікації місці (для учасників, які приїдуть різними транспортними засобами – автомобіль, громадський транспорт, велосипед)
- Будинок, в якому проходять зустрічі, повинен бути пристосований до потреб осіб з особливими потребами
- Передбачити можливість надання додаткової допомоги особам, яких планується запросити на зустріч (наприклад, можливість скористатись на час зустрічей послугами няні батькам з маленькими дітьми)

Організація зустрічей

Про що слід пам'ятати?

- Організація зустрічей у зручний для потенційних учасників час
- Організація зустрічей у зручному з точки зору комунікації місці (для учасників, які приїдуть різними транспортними засобами – автомобіль, громадський транспорт, велосипед)
- Будинок, в якому проходять зустрічі, повинен бути пристосований до потреб осіб з особливими потребами
- Передбачити можливість надання додаткової допомоги особам, яких планується запросити на зустріч (наприклад, можливість скористатись на час зустрічей послугами няні батькам з маленькими дітьми)

Роль модератора

- Модератор – це особа, яка відповідає за хід зустрічі, тобто, за процес спілкування, вирішення проблем, прийняття рішень в групах
- Завжди займає нейтральну позицію
- Є фахівцем з проведення зустрічей, а не з їх змістовного наповнення

ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ МОДЕРАТОРА

«Веде» групу в напрямку визначеної цілі

- Упорядковує хід дискусії
- Підтримує процес прийняття рішень та вирішення проблем
- Слідкує за дотриманням і виконанням плану зустрічі
- Слідкує за часом

Залучає до роботи всіх учасників

- Створює відчуття безпеки
- Забезпечує можливість участі кожного з учасників зустрічі
- Підвищує рівень активності учасників в процесі реалізації цілей зустрічі
- Забезпечує можливість висловити різні точки зору

Створює атмосферу довіри та взаєморозуміння між учасниками

- Слідкує за тим, щоб кожного з учасників було вислухано і почуто
- Сприяє процесу взаємного порозуміння – переказує зміст сказаного
- У випадку необхідності «доносить» ще раз деякі виступи і висловлювання

ІНСТРУМЕНТИ МОДЕРАТОРА

Процедури

- Процедура початку (основна мета, програма, передбачуваний ефект/результат, час, доповідачі, визначення принципів та правил)
- Процедура задавання питань:
 - всі питання під час дебатів задає модератор
 - питання «з залу»
 - питання «в записках»
- Процедура надання голосу
- Процедура закінчення

Техніки модерації

- Надання голосу – дозволяє контролювати дискусію, зокрема в ситуаціях, коли всі хочуть висловити свою думку одночасно. Можна використовувати положення та правила, встановлені на самому початку зустрічі, і попросити усіх, хто бажає виступити, піднімати руки. Послідовність виступів буде визначатись відповідно до порядку.

Техніки модерації

- Заохочення та активізація – продемонструвати учасникам зацікавленість та підвищити їхнє бажання висловлювати свою думку. Підтримати осіб, які рідко виступають чи висловлюють свою думку.

Можуть бути невербальні (усмішка, зоровий контакт, кивання головою) та/або словесні, наприклад, коли особа, яка раніше не виступала, захоче виступити, висловити свою думку її можна підтримати, пропонуючи продовжити речення: *Так, розумію.... Чи Ви бажаєте сказати щось більше?*

Техніки модерації

- Підведення підсумків – повторне представлення основних питань, які обговорювались або згадувались в процесі зустрічі. Дозволяє ще раз назвати вже існуючі рішення, показати прогрес, якого було досягнуто в ході зустрічі та закрити етап перед початком наступного/подальшою розмовою.

Якщо я добре зрозумів, ми дійшли до згоди, що...ми з'ясували, що....Я нічого не забув?

Висновки, які можна зробити з нашої попередньої розмови, звучать наступним чином...

Техніки модерації

- Балансування – створення простору/площадки для появи нових, ніким ще не висловлених думок, поглядів, пропозицій. Є для учасників певною гарантією, що також їхня думка, навіть якщо вона є відмінною від інших, має право на те, щоб бути висловленою.

*Ми почули думку двох осіб щодо даної проблеми.
Можливо, хтось має свій, цілком інший погляд на цю проблему?*

Техніки модерації

- Упорядкування ходу дискусії – певний вид підведення підсумків в процесі розмови, який дозволяє «класифікувати» за тематикою та напрямком різноманітні висловлювання, що з'являються

В ході нашої розмови з'явилися три основні теми. Деякі з Вас зосереджувались, передусім, на фінансових питаннях, інші ж наголошували на проблемах довіри. Чи я правильно розумію?

Техніки модерації

- Задавання питань – основний інструмент роботи модератора. Питання слід задавати на кожному етапі дискусії. Завдяки питанням можна виявити зацікавлення до учасників розмови, взяти на себе контроль за ходом розмови, а також повернути дискусію в інше русло чи запропонувати нові теми до обговорення

Вид питання	Мета	Приклад
<p>Пояснюючі</p>	<p>Дозволяють описати, пояснити, конкретизувати тему, незрозумілі поняття</p>	<p>Говорячи «всі», кого саме Ви маєте на увазі?</p>
<p>Гіпотетичні</p>	<p>Активізують творче мислення</p>	<p>Уявімо собі, що існує ідеальне рішення, яке повинно відповідати певним вимогам?</p>
<p>Залучення</p>	<p>Дозволяють залучити кожного учасника до розмови</p>	<p>Хто ще не висловлювався?</p>
<p>Стосовно альтернативи</p>	<p>Дозволяють розширити опцію, порівняти альтернативи</p>	<p>В нас є дві ідеї, чи є ще, інші, рішення?</p>
<p>Стосовно мотивації</p>	<p>Дозволяють «зануритись», запитати про потреби, очікування, інтереси, які стоять за даним твердженням</p>	<p>Чому Ви так думаєте?</p>
<p>Стосовно наслідків чи результатів</p>	<p>Дозволяють не лише знайти відповідне рішення, але й подумати про результати/наслідки його втілення</p>	<p>Якими будуть наслідки запровадження даного рішення для жінок, для чоловіків, для біженців і т.д.?</p>

Техніки модерації

- Паркінг – використовується в ситуаціях, коли проблеми, про які говорить учасник зустрічі, не пов'язані напряму з її основною тематикою, наприклад, вказує на проблеми з рухом автобусів під час зустрічі, присвяченій реконструкції скверу. Подібні зауваження записуються з обіцянкою передати їх компетентним особам, після чого розмова повертається в головне русло.

Ця проблема, без сумніву, є надзвичайно важливою. Однак, сьогодні ми зустрілись для того, щоб розглянути інші проблеми. Давайте я запишу Ваші зауваження і передам їх компетентним в цьому питанні особам. А зараз повернемося до теми нашої зустрічі.

Техніки модерації

- Бумеранг – якщо учасник ставить під сумнів питання чи завдання, поставлене тренером, або ж результати роботи групи. Саме в такій ситуації можна задати ті ж самі питання або висловити сумніви щодо цього особі, яка їх попередньо задала чи висловила.

Якщо Ви вважаєте, що це безглуздо, будь-ласка, запропонуйте інше, своє рішення?

**Промоція,
Інформація,
Освіта в
партиципаторних
процесах**

Види консультацій/обговорень

- Галузеві консультації

приклад: програма співпраці з громадськими організаціями

- Відкриті консультації

приклад: стратегія розвитку міста, стратегія розвитку велосипедних доріг, план реконструкції конкретної вулиці

КОГО НЕОБХІДНО ВРАХУВАТИ?

- Експерти
- Громадські та економічні партнери
- Інституційні партнери
- Мешканці
- Користувачі
- ...

ОСНОВНІ ТИПИ УЧАСНИКІВ

- Зацікавлені сторони, що володіють знаннями в даній тематиці
- Групи мешканців, що є експертами в питаннях, які стосуються їхніх потреб та власного життя
- Інші зацікавлені сторони, які можуть долучитись до розмови на будь-якому етапі
- В процесі консультацій головними є не стільки репрезентативність, скільки презентації!

МАПА ЗАЦІКАВЛЕНИХ СТОРІН

ПРИКЛАД, ЯКИЙ СТОСУЄТЬСЯ ПЛАНУВАННЯ ВУЛИЦІ

Представники влади та державної адміністрації:

- * заступник міського голови, що відповідає за вирішення транспортних проблем
- * відділи, які займаються транспортними питаннями та питаннями містобудування

Організована сторона, яка представляє інтереси громадян:

- * представники ГО
- * учасники формалізованих форумів громадянського діалогу з владою

Зацікавлені сторони

Суб'єкти, що займаються певним видом діяльності:

- * На території, де відбуваються консультації в різних сферах (нр., заклади культури, підприємці)
- * У сфері надання транспортних послуг (міський транспорт + таксі)

Громадяни, що не об'єднались в будь-яку групу :

- * мешканці
- * завсідники
- * працівники

ПЛАНУВАННЯ СПІЛКУВАННЯ

Основні питання:

- Що обговорювати? Про що спілкуватися?
- Як обговорювати?
- Де розмістити інформацію?
- Як забезпечити явку?

Що обговорювати? Про що спілкуватися?

ВСЕ і ПРО ВСЕ, що необхідно, щоб зрозуміти предмет та цілі консультацій, які проводяться *rodejmowanych konsultacji*:

- основну інформацію стосовно предмету консультацій
- інформацію організаційного характеру, якщо йдеться про перебіг консультацій (контактні дані, додаткова інформація, подання оцінок/думок/пропозицій)
- переваги, які можна отримати беручи участь в консультаціях
- чітко визначений ефект/результат консультацій

ПРИКЛАДИ ПЛАКАТИВ

KONSULTACJE SPOŁECZNE

ATRAKCYJNE PRZESTRZENIE MIEJSKIE 16/03

SPACER
GRA MIEJSKA
Z PRZEWODNIKIEM
PO PRZESTRZENIACH PUBLICZNYCH
START
11:00
STARY RYNEK

SPOTKANIE
KONSULTACYJNE
15:00 - 18:00
PREXER-UŁ
POMORSKA 39

WIĘCEJ NA
TOPOGRAFIE.PL

BUDŻET
OBYWATELSKI

20 MILIONÓW DO DYSPOZYCJI ŁODZIAN ZŁÓŻ PROJEKT I KREUJ SWOJĄ OKOLICĘ. TO TY DECYDUJESZ!

Od 30. kwietnia do 28. czerwca 2013 r. można składać propozycje zadań do realizacji z budżetu obywatelskiego. Zaproponuj na co wydać pieniądze w 2014 roku.

Łódź kreuje budżet obywatelski.

MAJ
Spotkania informacyjne
dla mieszkańców

CZERWIEC
Doradztwo
dla mieszkańców

CZERWIEC
WRZESIEŃ
Ocena formalna
złożonych propozycji

WRZESIEŃ
Prezentacja
propozycji

21-29
WRZESIEŃ
GŁOSOWANIE

BUDZET.DLALODZI.INFO

Wykres przedstawia harmonogram (terminy) i kolejność działań w ramach budżetu obywatelskiego w Łodzi, w tym celu służy do celów informacyjnych i edukacyjnych.

Fundacja
Solidarności
Międzynarodowej

polska pomoc

Canada

PRZYKŁADY PLAKATÓW

SZKOŁA
LIDERÓW

PARTNER

Pomysł na

Tu wi ma

Przyjdź na pierwszy warsztat konsultacyjny!

Mieszkasz w centrum lub często tu bywasz?
Chcesz coś zmienić? Opowiedzieć o swoich potrzebach?

Poznaj pomysły na zmianę ulicy przygotowane przez Zarząd Dróg i Transportu.
Stwórz swój własny wariant i zaplanuj ulicę: zwiększ lub zmniejsz liczbę miejsc do parkowania, dodaj ścieżkę rowerową, buspas albo poszerz chodniki.
Nie musisz być ekspertem – pomożemy Ci!
Na uczestników warsztatów czekają upominki!

22 września (czwartek) – godz. 15:00
PASAŻ SCHILLERA

24 września (sobota) – godz. 11:00
ŚWIETLICA KRYTYKI POLITYCZNEJ
ul. Piotrkowska 101 (lewa oficyna, I piętro)

albo

Więcej informacji na Facebooku (Wydarzenie: Pomysł na Tuwima/Struga)
Warsztat konsultacyjny organizowany jest przez Stowarzyszenie im. Stanisława Brzozowskiego we współpracy z Zarządem Dróg i Transportu. Projekt finansowany przez Fundację im. Stefana Batorego.

KONSULTACJE SPOŁECZNE UL. TUWIMA/STRUGA

ПРИКЛАД ЛИСТІВКИ

20 MILIONÓW DO DYSPOZYCJI ŁÓDZIAN

ZŁÓŻ PROJEKT I KREUJ
SWOJĄ OKOLICĘ.
TO TY DECYDUJESZ!

Od 30. kwietnia można składać zadania do realizacji z budżetu obywatelskiego. Chciałbyś, by w parku było więcej ławek? A może chciałbyś park w swojej okolicy? To wszystko jest w zasięgu ręki.

Łódź Kreuje budżet obywatelski!

B.

WWW.BUDZET.DLALODZI.INFO

Zadanie przeprowadzenia kampanii informacyjno-promocyjnej i edukacyjnej skierowanej do mieszkańców Łodzi, wspierającej wdrożenie budżetu obywatelskiego na 2014 r. realizowane dzięki dofinansowaniu z budżetu miasta Łodzi.

BAŁUTY
PRZYJDŹ NA SPOTKANIE,
DOWIEDZ SIĘ WIĘCEJ

7 / 05 / 2013 — wtorek
Szkoła Podstawowa nr 61
ul. Okólna 183
17:30 — 19:30

9 / 05 / 2013 — czwartek
Zespół Szkół
Ponadgimnazjalnych nr 20
ul. Warecka 41
17:30 — 19:30

14 / 05 / 2013 — wtorek
Szkoła Podstawowa nr 120
ul. Centralna 40
17:30 — 19:30

16 / 05 / 2013 — czwartek
Szkoła Podstawowa nr 142
ul. Łupkowa 6
17:30 — 19:30

20 / 05 / 2013 — poniedziałek
Szkoła Podstawowa nr 122
ul. Jesionowa 38
17:30 — 19:30

22 / 05 / 2013 — środa
Gimnazjum nr 7
ul. Rojna 33
17:30 — 19:30

23 / 05 / 2013 — czwartek
Gimnazjum nr 14
al. I Dywizji 16/ 18
17:30 — 19:30

24 / 05 / 2013 — piątek
Szkoła Podstawowa nr 5
ul. Mackiewicza 9
17:30 — 19:30

SZKOŁA
LIDERÓW

PARTNER

Canada

Зміст повідомлення

- Зміст повідомлення не повинен містити лише факти
- Мова, використана в повідомленні, повинна бути проста і зрозуміла
- Необхідно зберегти чіткість та візуальну привабливість
- Найважливіше повинно одразу кидатись в очі
- Слід **помірковано** використовувати підкреслення та виділення грубим шрифтом

Перед масовим використанням повідомлення його зміст слід ще раз протестувати

Де розміщати?

- Там, де користувач/отримувач буде їх шукати
- В усіх місцях, де, зазвичай, органи влади чи управління розміщують інформацію, призначену для мешканців (інтернет-сторінка, місцева газета, дошка оголошень)
- В місцях, пов'язаних з тематикою консультацій
- І неочікуваних, нетрадиційних місцях розміщення інформації
- В місцях, які часто відвідують представники зацікавлених сторін
- За посередництвом місцевих ГО та їхніх каналів комунікації

Де розміщати?

Забезпечення відповідної кількості учасників

- Основою є проведення широкої інформаційної кампанії, яка буде присвячена події відкритого характеру
- Більш активною технікою є **запрошення**
- Якщо не можна обмежитись запрошеннями, тоді слід використати т.зв. **набір** – цільове запрошення представників різних груп, з врахуванням важливих для організаторів зустрічі елементів, наприклад, вік, стать, місце проживання, спосіб використання дороги і т.д.

ПРИКЛАД КАМПАНІЯ

- Т.зв. оператором освітньо-інформаційної (частково також промоційної) кампанії були громадські організації, обрані на конкурсній основі
- Окрім того, міськрада Лодзі самостійно здійснювала промоцію бюджету
- Мешканці також активно долучилися до процесу рекламування власних проєктів, що дозволило досягти високого рівня активності під час голосування

ПРИКЛАД ЗУСТРІЧІ

При подачі заявок

- 36 зустрічей з мешканцями
- Депутати від районів, представники ГО
- Особи з вадами слуху

ПРИКЛАД ЗУСТРІЧІ

До голосування

- Зустрічі в мікрорайонах
- В 2014 році: заходи на свіжому повітрі

13 WRZEŚNIA SOBOTA Z BUDŻETEM OBYWATELSKIM

- 📍 SPOTKANIA INFORMACYJNE
- 📍 STOISKA WNIOSKODAWCÓW
- 📍 HYDE PARK

PIOTRKOWSKA

w godz. od **14.00** do **20.00**

więcej na www.budzet.dlalodzi.info

ПРИКЛАД ПЛЕНЕР

BUDŻET
OBYWATELSKI

SZKOŁA
LIDERÓW

PARTNER

- Можливість підготувати стенд з інформацією про проект
- Місто виділило площу
- Всі інші складові події – в руках мешканців

ПРИКЛАД МАТЕРІАЛИ

PARTNER

- Інформаційний бюлетень під час зустрічей
- Інтернет-сторінка
- Facebook
- Спеціальний випуск газети з інформацією про те, як саме слід голосувати, а також з переліком всіх проектів

ПРИКЛАД КОНСУЛЬТАЦІЇ

- Призначення службовців відповідних відділів чи управлінь, які надаватимуть необхідну інформацію
- Підтримка т.зв. Оператора кампанії (Асоціації “Торографіе”)

BEZPŁATNE DORADZTWO

05-28 maja, od poniedziałku do piątku w godzinach 10.00-20.00

OSOBIŚCIE

Miejski Punkt Kultury Prexer-Uł,
ul. Pomorska 39 Łódź

TELEFONICZNIE

w godz. 10.00-18.00 tel. 42 28 86 001
w godz. 12.00-20.00 tel. 42 28 86 002

INTERNETOWO

www.budzet.dlalodzi.info

ПРИКЛАД ПРОМОЦІЯ

- Плакати
- Листівки
- Citylighty
- Оголошення в автобусах
- Кампанія door-to-door
- Оголошення в ЗМІ

ПРИКЛАД

РЕКЛАМНІ ФІЛЬМИ ТА РОЛИКИ

PARTNER

ПРИКЛАД КАМПАНІЯ

PARTNER

2015 р.

- Загальноміська кампанія, яку проводив Центр суспільних ініціатив
- Районні ради, що інформували про основні положення
- Активна участь членів Груп з питань бюджету в мікрорайонах, а також активна участь авторів проектів

ПРИКЛАД ІНФОРМУВАННЯ

**BUDŻET
PARTYCYPACYJNY**
WARSZAWA 2015

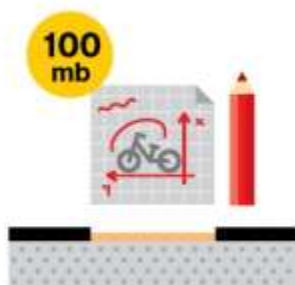
SZKOŁA
LIDERÓW

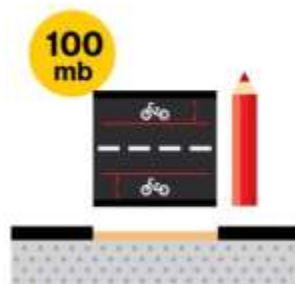
PARTNER

- Інтернет-сторінка:
- цінник „Скільки коштує місто?”
- Завдання міста
- Мапа з позначенням форми власності земельних ділянок

- Інформаційна брошура
- Чергування в період підготовки проектів, під час яких надавались різного роду консультації та інформація
- Безпосередні контакти з працівниками галузевих управлінь та відділів

**wykonanie
projektu
drogi
rowerowej**
5 000-10 000 zł

**wyznaczenie
pasa rowerowego
na jezdni
z projektem**
7 000-12 000 zł

ПРИКЛАД ІНФОРМУВАННЯ

BUDŻET
PARTYCYPACYJNY
WARSZAWA 2015

SZKOŁA
LIDERÓW

PARTNER

Марафон написання проектів

- загальноміський
- 12 районних

2015 р.

Canada

ПРИКЛАД ЗУСТРІЧІ

BUDŻET
PARTYCYPACYJNY
WARSZAWA 2015

SZKOŁA
LIDERÓW

PARTNER

- Дискусії стосовно пріоритетів розвитку – до подання проектів
- Дискусії стосовно проектів (презентація проектів, поєднання, модифікації) – до початку відбору
- Регулярні зустрічі “Про бюджет за кавою” – для членів робочих Груп, Ради з питань бюджету, районних та загальноміських координаторів

ПРИКЛАД ІНФОРМУВАННЯ

BUDŻET
PARTYCYPACYJNY
WARSZAWA 2015

SZKOŁA
LIDERÓW

PARTNER

- Плакати
- Листівки
- Коротка реклама в міському транспорті
- Реклама на автобусних зупинках

Canada

ПРИКЛАД ПРОМОЦІЯ

BUDŻET
PARTYCYPACYJNY
WARSZAWA 2015

SZKOŁA
LIDERÓW

PARTNER

- Партиципаційний трамвай
- Промоційні матеріали: календарі, закладки, сумки

WSPARCIE MIESZKAŃCÓW BIORĄCYCH UDZIAŁ W BUDŻECIE

- На кожному етапі
- Mesedж dostosований до різних груп отримувачів
- Кампанія повинна передбачити використання різних каналів комунікації
- Важливим є створення простору для ведення розмов з мешканцями
- Окрім промоції необхідно подбати про надання комплексної підтримки

PARTNER

**Матеріали було підготовлено
Фундацією “Школа Лідерів”**

Дякуємо за увагу

Борис Мартеля, Асоціація “Торографіе” (м.Лодзь)

borys.martela@gmail.com

Юстина Півко, Центр суспільних комунікацій” (Варшава)

jpiwko@um.warszawa.pl

PARTNER

Fundacja
Solidarności
Międzynarodowej

polska pomoc

Canada

Проект реалізується у рамках Польсько-Канадської Програми Підтримки Демократії співфінансованої з програми польської співпраці на користь розвитку Міністерства закордонних справ РП та канадського Міністерства закордонних справ, торгівлі та розвитку (DFATD).